

שביל

מנזין

הברון לאיים

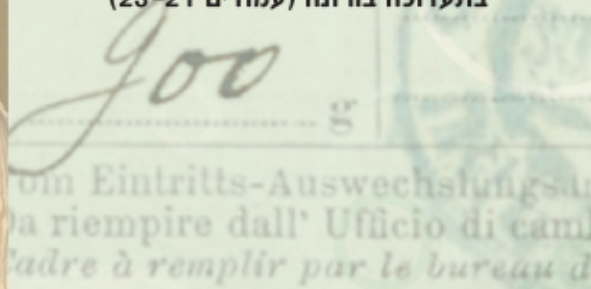
בישראל

גליון מס' 116 | כסלו תש"פ | דצמבר 2019 | המחיר: 30 ש"ח

שטר חבילה עם הביול הגבוה ביותר הידוע מארץ ישראל מהתקופה העות'מאנית. החבילה נשלחה לברון דה-רוטשילד, והכילה כנראה יינות מיקבי זכרון יעקב עבור הברון, עליהם הוא פרס את חסותו (עמודים 7-14)

לורנס פירס מקבל את הפרס עבור זכייתו בתואר סגן אלוף אירופה בבולאות נושאית לשנת 2019 בתערוכה בורונה (עמודים 21-23)

שלום חברים,

בל 116 חותם את שנת 2019, אשר הייתה גדושה בפעילות בולאית בארץ ובחו"ל.

זאת הייתה שנה שבה הבולאות המאורגנת בעולם הייתה במיטבה ומספר גדול של תערוכות הביאו לידי ייצוג אוספים ברמה בולאית גבוהה. CHINA 2019 שנערכה בחסות האיגוד הבינלאומי לבולאות (ה־FIP) הייתה התערוכה המרכזית ורחבת ההיקף השנה והיא כללה חמישה עשר מדורי איסוף. שבעה אוספים ישראלים השתתפו בתערוכה כאשר ראויים לציון אוספיהם של יולי קלר ולורנס פיישר שזכו בזהב גדול. ב־2019 STOCKOLMIA הוענקה ליהושע מגר מדליית זהב גדולה. נוכחות מכובדת של אוספי ישראל הייתה גם בתערוכות לאומיות באירופה, כמו EFIRO 2019 שהתקיימה ברומניה, PLOVDIV 2019 בבולגריה ו־Kranj 2019 בסלובניה. למרות המסגרת המצומצמת של תערוכות אלה, הן זכו להצלחה בקרב הבולאים והקהל הרחב. כסוכריה לקינוח יש לצייין את חברנו לורנס פיישר שהוכתר לסגן אלוף אירופה בתערוכת אליפות אירופה בבולאות נושאית ECTP 2019 שנערכה בורונה שבאיטליה.

ומבית – התאחדות בולאי ישראל מתמידה בפעילותה למען אוספי הבולים ולעידוד המחקר הבולאי: אנחנו מנסים להרחיב את מעגל החברים במספר דרכים, דרך האתר שלנו, באמצעות עמוד הפייסבוק שלשמחתנו פעיל ביותר וכבר מונה למעלה מ־1,100 עוקבים, על ידי המפגשים החודשיים ביריד הבולאי וכמוכן הפניות האישיות שריקי המזכירה שוקדת עליהן.

לטובת המבקרים בספריה התחדשנו בקטלוגים מעודכנים כמו סקוט, גיבונס ואיוורט וכן הותקנה גרסה חדשה של תוכנת הספרים. אנו מזמינים את ציבור האוספים לבקר בספריה ולעיין בחומר נוסף כמו ספרי המחקר וכתבי העת. בנוסף עומדים לרשותכם אוספי ה־UPU (אוספי בולים של למעלה מ־150 מדינות משנות ה־50 ועד היום).

אנו מטפחים את הדור הצעיר והשנה נפתחו חמישה חוגי נוער. אנחנו שואפים ליותר, אך המסגרת הנוקשה של נהלי בתי הספר לא מאפשרת לנו להרחיב את היריעה.

ובנימה אישית, כניסתי לתפקיד הייתה מלווה בכבוד ויראה כנגד האתגרים בפניהם עומדת ההתאחדות. לשמחתי, רבים וטובים נרתמו על מנת לסייע לי במילוי המשימות. בראש ובראשונה תודה ענקית לטיבי יניב, מנכ"ל ההתאחדות המיתולוגי, שהתווה לי את הדרך ונכון תמיד לכל עניין. לשמואל רותם המתנדב המסור שהפך לבן בית בהתאחדות. למשה רימר שמלווה אותי בהתנדבות בבניית האתר החדש. ליושבי ראש אגודות ירושלים ותל אביב שסייעו לנו במימוש הפרויקט. לכותבים הקבועים והנאמנים של שבל – ביניהם יגאל נתנאל, יורם לוביאניקר, יעקב כהן, יהושע אלישיב ואביב רויכמן – אני מעריכה זאת מאוד. וחיבוק חם ואוהב לעורך שבל איתמר עצמון ומזל טוב להולדת הבן שקד. שנה אזרחית חדשה טובה לכולם,

לילך גלעד,

מנכ"לית

lilachgilad@netvision.net.il

מגזין
הבולאים
בישראל

שבל

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל

גיליון מס' 116

כסלו תש"פ – דצמבר 2019

מחיר: 30 ש"ח מנוי שנתי: 100 ש"ח

מען המערכת לפניות ולמנויים: ת.ד. 3301, ת"א 6103201

טל: 03-6295547 • פקס: 03-5259716

Email: ipf@netvision.net.il • www.israelphilately.org.il

עורך ראשי: איתמר עצמון

מנכ"לית: לילך גלעד

עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס, שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

2 דבר המנכ"לית.

3 מכתבים למערכת

5 חדשות הבולאות

תולדות הדואר של ארץ ישראל:

7 תולדות הדואר של חיפה / איתמר עצמון

בולאות מעבר לים:

תערוכות 2019: סיכום ומחשבות /

15 יגאל נתנאל

18 MONACOPHIL / יגאל נתנאל

זהב למציגים הישראלים בתערוכת המסגרות

20 הבודדות בסלובניה / לס גלסמן

בולאות נושאית:

לורנס פיישר – סגן אלוף אירופה בבולאות

21 נושאית / יורם לוביאניקר

יודאיקה:

טעימות מהנפקות שהופיעו ברוסיה

24 ב־2018 / בוריס וולדרסקי

קוריזו בולאי:

בול מחקר הסרטון לצד פרסומת לסיגריות /

26 לילך גלעד.

27 על מדף הספרייה

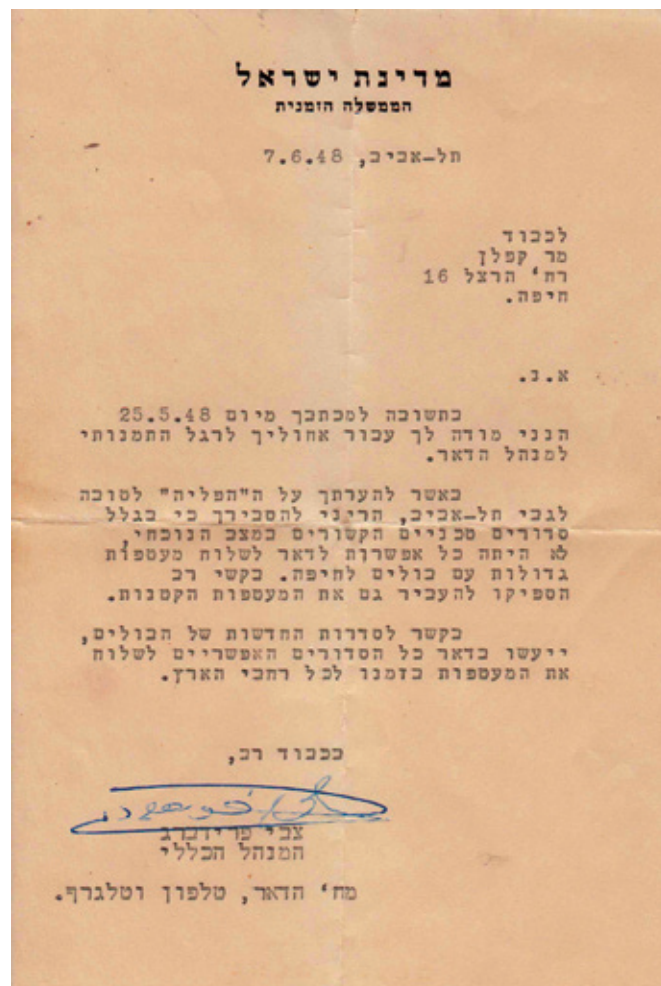
28 עדכון קטלוג בולי ישראל.

30 חותמות דואר ישראל

השירות לבולאים עם הקמת המדינה

נפל לידי מכתב תשובה של מנכ"ל מחלקת הדואר, שהייתה מחלקה במשרד התחבורה, על תלונה שבולי "דואר עברי" לא מגיעים לחיפה. החלק המעניין במכתב הינו מועדי המשלוח וההגעה שלו.

המכתב מהווה תשובה לתלונה שנשלחה ב-25.5.1948 מחיפה לתל אביב, עשרה ימים בלבד לאחר הקמת המדינה, ותשובתו של המנכ"ל ב-7.6.1948. האם גם היום אזרח יקבל תשובה לתלונה תוך 13 יום, וזאת כאשר אנו נמצאים בעיצומה של מלחמת העצמאות?

מוטי קרמנר

שאלה בעקבות מאמר הצפלין

קראתי בהנאה מרובה את המאמר על הצפלין, על תיאור מעופו (הכפול) מעל ארץ הקודש (מאמרו של יעקב כהן, פורסם בשני חלקים, הפרק הראשון בגיליון 113 [עמודים 16-20] והשני בגיליון 114 [עמודים 7-13]).

ברשותי פלקט/פוסטר של חברת כרמל מזרחי, בו נכתב כי בצפלין שתו יין כרמל מזרחי. ברם, במאמר לא הוזכרה נחיתה והצטיידות בארץ הקודש. שאלתי בעקבות זאת היא כיצד הגיע היין של כרמל מזרחי לצפלין, אם הוא לא נחת בארץ? האם יש אמת בפרסום מודעה זאת?

בתודה מראש
הדי אור ←

ישראל והנחיתה על הירח

לעורך שלום,
ברצוני לציין כי עיצוב השער של 'שביל' (ספטמבר 2019) מוצלח ביותר, ומבטא היטב את חשיבותו של האירוע ההיסטורי – הנחיתה על הירח ב־20 ביולי 1969.

אולם גיליון "הבול שלי" שהנפיק השירות הבולאי לציין המאורע, המבוסס על גיליון בול דגל ישראל, הוליד שילוב תמוה ובלתי שייך בין הדגל הישראלי לבין משימת החלל האמריקנית. מדוע שולבו בו 12 בולים עם דגלי ישראל ושלושה שבילים עם סמל המדינה? לישראל הרי לא היה חלק ונחלה בפרויקט אפולו 11.

נשיא המדינה זלמן שז"ר שלח לנשיא ארצות הברית ריצ'רד ניקסון מברק: "ברכת מזל טוב לבבית לביצוע אחד החזונות הגדולים של האנושות בכל הדורות על ידי הגאונות של העם האמריקאי".

בברכה,

יורם א. שמיר, תל אביב

תשובה מאת מחבר המאמר

בתשובה לשאלתו של מר אור:

אני מבין שמר אור מתייחס למאמרי "המסע מזרחה" (החלק הראשון, הופיע בגיליון 113), המתאר את מסעה של ספינת הצפלין מפרידריקסהאפן שבגרמניה בתאריך 25.3.1929, במהלכו הגיעה הספינה לפלשתינה ב־26.3.1929. להלן העובדות הידועות:

1. דברי הדואר הוצנחו בעיר רמלה ב־26.3.1929 בשעות הערב.
2. לא בוצעה נחיתה של הספינה בפלשתינה (להבדיל מהמסע מצרימה באפריל 1931, במהלכו נחתה ספינת האוויר צפלין LZ127 בקהיר).
3. על ספינת האוויר צפלין LZ127 פיקד הוגו אקנר (Hugo Eckener), כפי שצוין במודעה.

הערכות:

למיטב ידיעתי, בספרות הענפה שפורסמה בעקבות 'המסע מזרחה' של הצפלין לא מופיע אזכור בנושא יינות כרמל מזרחי. עניין המודעה תמוה, בהתייחס לעובדה שהספינה לא נחתה כלל בפלשתינה.

ניתן לשער שארגזי היין של כרמל מזרחי הועמסו על הספינה בגרמניה, מבעוד מועד. ברם, תפריט האוכל המפורט שהוגש בספינה שכללה ידוענים רבים פורסם בהבלטה רבה, ולא כלל את יינות כרמל מזרחי. לא מן הנמנע שהמודעה שפורסמה על גבי העיתונות לא עלתה בקנה אחד עם העובדות ההיסטוריות.

בברכה,

יעקב כהן

תודה על תרומת בולים לנוער

- אמנון גולדמן – תל־אביב
- אביאל סטולר – נתניה
- רוני יצחקוב – נתניה
- עומר צ'רקניסקי – גבעתיים, לזכר האבא משה (צ'יקו) צ'רקניסקי ז"ל
- גיורא הגיתי – תל־אביב
- ולדי פיש – תל־אביב
- משפחת גליבוב – לונדון, לזכרו של הבולאי זאב גליבוב ז"ל
- מוטי לייפר – כפר סבא
- יוחנן מי־רז – ראשון לציון
- משפחת נדלר – תל־אביב
- אלחנן הנדלסמן – תל־אביב

גיליון מספר 52 (נובמבר 2019) של נושאונט – כתב העת המקוון של האגודה – נשלח ברשימת תפוצה לחברי האגודה ובו מאמרים על "מלחמה דוארית" (מאת לורנס פישר) וכן מאמר מקיף בו מתייחס פיטר סוהדולץ, יושב ראש הוועדה התימאטית של האיגוד הבינלאומי לבולאות (ה־FIP), לשאלה מתי ניתן להסתיר באופן חלקי פריט בתצוגה בולאית.

בתחום ההרצאות, זכו חברי האגודה להאזין ב־10 בדצמבר להרצאתו של פאולו דואק, במהלכה הציג את אוסף גלויות המירב שלו בנושא ירושלים. בהרצאה זאת הסביר דואק בין היתר מהם כללי התצוגה בקטגוריה של גלויות מירב. הוא עמד על ההבדלים בין הצגת גלויות מירב בקטגוריה המוקדשת לגלויות מירב בלבד, לבין הצגתן כחלק מהתצוגה התימטית. במפגש זה העניק לורנס פישר סקירה על השתתפותו באליפות אירופה בבולאות נושאית, בה זכה בתואר היוקרתי של סגן אלוף אירופה, והציג מספר דוגמאות מהתצוגה.

נשיא חדש לאיגוד הבולאים האירופאי

איגוד הבולאים האירופאי (FEPA) ערך ב־29 בנובמבר במונקו את הקונגרס האירופאי השנתי, במהלך ימי תערוכת MONACOPHIL 2019 של חברי מועדון מונטה־קרלו. חוזה רמון מורנו (José Ramón Moreno) סיים את תפקידו כנשיא האיגוד האירופאי לאחר שמונה שנים בתפקיד, ובמקומו נבחר מר ביל הדלי (Bill Hedley) מאנגליה, שהיה מועמד יחיד לתפקיד.

א

חוזה רמון מורנו, נשיא איגוד הבולאים האירופאי היוצא, לוחץ את ידו של נשיא האיגוד החדש ביל הדלי

מדליה מוזהבת (ורמייל) לגנדי ברמן בניו זילנד

תערוכה הלאומית ה־16 לספרות בולאית, אשר התקיימה בעיר כרייסצ'רץ שבניו זילנד ב־28 בספטמבר 2019, זכה חברנו גנדי ברמן במדליה מוזהבת על ספרו *Postal Labels and forms of Israel*. התערוכה כללה שלושים ושמונה כותרים מניו זילנד עצמה ומיתר מדינות העולם. הספרים, כתבי העת והקטלוגים יוצגו בתערוכה הבינלאומית NZ2020 שתתקיים באוקלנד במרץ 2020.

מהנעשה באיל"ת

יל"ת, האגודה הישראלית לבולאות תימטית, ממשיכה בפעילותה הענפה, לרבות סדרת ההרצאות במוזיאון ארץ ישראל ברמת אביב והוצאת כתב עת מודפס וכתב עת מקוון לאור. הגיליון האחרון של נושאונט – רבעון האגודה המופיע בגרסה מודפסת – הוקדש לנושא **גלויות**, והוא כולל בין היתר מאמר על גלויות מירב מאת פאולו דואק, מאמר בנושא גלויות על טיסות חלוציות מראשית ימי התעופה מאת יצחק ברק, מאמר מאת ד"ר דליה אליהוילוי בנושא גלויות ארץ ישראל וכן מאמר על גלויות שנה טובה.

א

פאולו דואק בהרצאתו במפגש איל"ת האחרון במוזיאון ארץ ישראל

דמות ישראלית פופולארית על גיליונית מזכרת קשורה לחידוש היחסים בין ישראל למדינה.

היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לצ'אד נותקו בשנת 1972, עקב לחץ שהפעילו מדינות ערב על צ'אד. בנובמבר 2018 הגיע נשיא צ'אד לביקור דיפלומטי בישראל, לאחר שדיבר בפומבי על רעיון חידוש היחסים בין המדינות, במהלכו נפגש עם נשיא המדינה ראובן ריבלין וראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו. חודשיים לאחר מכן המריא נתניהו לפגישה רשמית עם נשיא צ'אד, ובתום הפגישה הוכרז חידוש היחסים בין המדינות.

חידוש היחסים בא לכדי ביטוי בגיליונית המזכרת שהונפקה כמחווה לתחרות האירוויזיון, בה נטע תופסת מקום של כבוד לצד להקת אבבא השוודית, ששירה Waterloo הביא לזכייתה בתחרות ואף זכה ב־2005 בתואר "שיר האירוויזיון של כל הזמנים". לאחר הנפקת הגיליונית דאגו גורמים ברפובליקה המרוחקת לשלוח עותק למטה לביטחון לאומי במשרד ראש הממשלה, וצינו כי הנפקת הגיליונית נותנת ביטוי לחידוש היחסים ההיסטורי עם ישראל.

נטע ברזילי בגיליונית מזכרת מצ'אד

גיליונית מזכרת שהופיעה בתחילת השנה ברפובליקת צ'אד, מציגה את דמותה של הזמרת הישראלית זוכת האירוויזיון **נטע ברזילי**. הגיליונית מורכבת מארבעה בולים – שניים מראים את נטע בשעת זכייתה באירוויזיון ושניים נוספים את להקת אבבא, זוכת התחרות ב־1974.

ברזילי התפרסמה בישראל בתחרות המציאות המוזיקלית "הכוכב הבא לאירוויזיון", כשהיא נושאת עמה סגנון מוזיקלי מרענן. נטע עוררה סקרנות רבה בכל העולם, וניצחונה בתחרות הזמר האירופאית הביא עמו מסרים חיוביים של העצמה נשית, בייחוד עבור בני הנוער. ניצחונה של נטע שם את ישראל באור הזרקורים, ותחרות האירוויזיון האחרונה נערכה בתל אביב והביאה לישראל הדים תקשורתיים חיוביים ויחסי ציבור מעולים.

דמותה של נטע ושיריה צברו פופולאריות רבה בעולם המערבי, אולם למרבית ההפתעה דווקא רפובליקת צ'אד הרחוקה בחרה להקדיש לה בולי דואר. צ'אד היא מדינה במרכז אפריקה, לה בין היתר גבולות משותפים עם סודאן וניגריה, אשר רוב תושביה הם מוסלמים. החלטתן המפתיעה של רשויות הדואר של צ'אד להציג

בול במדרכה

על אבני המדרכה ברחוב הראשי בליכטנשטיין – כך הבחין באקראי יורם גלעדי בביקורו במדינה האירופאית קטנת-המימדים – הודבק איור של בול דואר מקומי בהגדלה. הבול מציג את דמותה של מריה פרנסיסקה נסיכת ליכטנשטיין, מתוך ציור משנת 1836, המתאר את הנסיכה כשהיא שקועה בשינה עמוקה, בהיותה בת שנתיים. זהו אמצעי מעניין, שנועד לחשוף את הבולים ללב המרחב הציבורי ולהציג לקהל הרחב שבולי הדואר הם יצירות אמנות מרהיבות.

תולדות הדואר של חיפה

אוסף תולדות הדואר של חיפה, אותו טיפח בהתמדה ובמסירות ד"ר ירמיהו (ירי) רימון ז"ל, מגולל את דברי קורותיה של חיפה בראי הדואר, וכולל בחובו כמה מפריטי הדואר הנדירים והמעניינים ביותר מהעיר

איתמר עצמון*

חיפה ממעוף הציפור בתצלום של חיל האוויר האוסטרלי משנת 1918. בחלק הימני התחתון, המזרח הראשון של נמל חיפה בשעת בנייתו, עם סלילת קו המסילה של "רכבת העמק" – מסילת הרכבת החיג'אזית. קו רכבת זה יצר חיבור בין חיפה והעיר דרעא שבדרום סוריה, וסייע בהעברת תספוקת וחומרי גלם לבניית המסילה מתורכיה עד למכה ומדינה. הרכבת והמזח – לימים המזח הראשון של נמל חיפה – תרמו באופן משמעותי להתפתחות העיר. האצה זאת באה לכדי ביטוי בגידול באוכלוסייה – בשנת 1850 מנתה חיפה כ-2,000 תושבים, בעוד שבשנת 1914 מנתה כ-20,000 תושבים. במרכז התמונה, הקסבה של חיפה שנהרסה במלחמת העצמאות

תולדות הדואר של ארץ ישראל. נציג להלן מספר פריטי מפתח, אשר משרטטים את התפתחות הדואר בחיפה למן ראשיתו ועד הקמת שירותי הדואר של מדינת ישראל.

שירות דואר עות'מאני באמצעות שליח דואר רכוב על סוס: הורתו של הדואר בחיפה בשנות הארבעים של המאה התשע-עשרה. בתקופה זאת הועבר הדואר באמצעות רוכב מירושלים דרך יפו, חיפה ועכו לביירות. המכתב שלפנינו הועבר בדרך זאת לביירות, 1841 בקירוב. החותמת שבצד השמאלי העליון הוטבעה על ידי סוכנות הדואר הפרטית "אבירינו" (AVIERINO). סוכנות זאת הפעילה סניפים בחיפה ←

1 ראשית השנה שעברה התבשרנו על פטירתו של ד"ר ירמיהו (ירי) רימון ז"ל (1933-2018), תושב העיר חיפה, שבין אוספיו הרבים טיפח אוסף רחב היקף וייחודי המתעד את תולדות הדואר של העיר. האוסף שוכן כיום במוזיאון העיר חיפה, וקטלוג התערוכה, עליו עמל ירי ז"ל, ראה אור לאחר מותו בהוצאת המוזיאון. בכנס יום הבולאות 2018 נשא ד"ר אדי לייבו הרצאה בנושא תולדות העיר חיפה, שעיקרי רשמיה מובאים בזאת, אשר חשפה אשנב מאוסף זה. מרבית הפריטים המוצגים במאמר לקוחים מאוסף זה, ומקצתם מאוספיהם של צבי אלכסנדר ושל יוסי חכמי.

חיפה הינה העיר השלישית בגודלה בישראל מבחינת מספר תושביה, ומהווה מטרופולין שוקק והמרכז העירוני הגדול והמשמעותי ביותר בצפון הארץ. תולדותיה של העיר שזורים בתולדות ארץ ישראל, ומהווים תמונת ראי להתפתחות התעשייה בארץ, ולגיבוש מרקם חיים ודריקים עדין בין יהודים, ערבים ונוצרים בעיר אחת. הורתה של חיפה המודרנית בתקופת השלטון העות'מאני, כאשר שליט הגליל דאהר אל-עומר הרס את העיר המקורית בשנת 1761, ובנה את העיר מחדש (באזור העיר התחתית של ימינו). במרוצת המאה התשע-עשרה התרחבה העיר, הודות לפעילותם של הטמפלרים מגרמניה, שהקימו את המושבה הגרמנית ושכונת הנופש כרמלהיים על פסגת הכרמל, ושל חברי המסדר הכרמלית.

למן אמצע המאה התשע-עשרה החלו להתגורר יהודים בחיפה, ולאורך התקופה העות'מאנית מנתה הקהילה היהודית בין 800 ל-1,500 תושבים. אוכלוסייה זאת צמחה בקצב שיטתי עקב גלי העלייה הראשונה והשנייה, ולמן המאה העשרים ביססה חיפה את מעמדה כמרכז יהודי בולט בצפון הארץ. בשנת 1912 כבר מנתה העיר כ-3,000 יהודים, ובשנה זאת הונחה אבן הפינה של הטכניון. בתחילת המאה העשרים נחנכה בחיפה תחנת הרכבת הראשונה, אשר היוותה תחנת קצה של רכבת העמק – מסילה שחצתה את עמק יזרעאל בין חיפה לבין מסילת הרכבת החיג'אזית באזור סוריה ועבר הירדן. החיבור המסילתי, שנועד לקשר את חיפה עם מרכזים אחרים של הקיסרות העות'מאנית, האיץ את תנופת הפיתוח של נמל חיפה.

פריטי הדואר מחיפה שופכים אור על קורותיה של העיר ועל

* המאמר מבוסס על הרצאה שנשא ד"ר אדי לייבו בכנס יום הבולאות 2018.

● תולדות הדואר של ארץ ישראל ●●●

תולדותיה של חיפה שזורים בתולדות ארץ ישראל, ומהווים תמונת ראי להתפתחות התעשייה בארץ, ולגיבוש מרקם חיים ודו־קיום עדין בין יהודים, ערבים ונוצרים בעיר אחת

חברת הספנות הרוסית "רופיט": חברת ספנות נוספת אשר הקימה משרד בחיפה בשנים אלה היא החברה הרוסית "רופיט". המכתב הבא נושא את חותמת החברה משנת 1860. ישנם שלושה מכתבים בלבד הנושאים את חותמת החברה מן השנים 1859-1860.

מכתב מחיפה לאיים היוניים: המכתב הבא נשלח מחיפה ב־5.6.1869 באמצעות הדואר האוסטרי, בתיווכה של חברת השילוח הפרטית "אבירינו". המכתב ממוען לאיים היוניים, שעד שנת 1862 היו קולוניה בריטית, ולמן שנה זאת עברו לריבונות יוונית. הואיל ולאוסטרים לא היה הסכם דואר עם יוון, הביול האוסטרי כיסה את הדרך עד הגבול היווני בלבד, ועם הגעתו ליוון הדביקו רשויות הדואר ביוון בקצה השמאלי העליון בול יווני, המכסה את הוצאות המשלוח הפנימי בתוך יוון, וגבו אותן ממקבל המכתב.

ובעכו וביצעה את הפרוצדורה הכרוכה במשלוח המכתב (לרבות בחירת בית הדואר, סיווג נתיב ההעברה המתאים למשלוח המכתב והביול עבור נתיב זה). שירות זה היה הכרחי עבור תושבי חיפה שביקשו לשלוח מכתבים, וחותרות זאת מוטבעת על רבים ממכתביה המוקדמים של חיפה.

מכתב משולם מראש, ביול בביירות: בשנת 1863 - 23 שנה לאחר הופעת ה"פני השחור" - הנפיקה האימפריה העות'מאנית את בוליה הראשוניים. כיוון שבשלב זה לא היה מלאי של בולים זמינים בסניף הדואר העות'מאני בחיפה, דמי המשלוח עבור מכתבים שנשלחו מחיפה שולמו מראש במזומן. כשמכתבים אלה הגיעו לביירות הדביקו עליהם בולים בתעריף המתאים והחתימו אותם בחותמת ביטול. המכתב שלפנינו נשלח מחיפה ב־1864 ובהגיעו לביירות הודבק עליו בול "דמי דואר" מהסדרה הראשונה של תורכיה. חותמת הביטול המוטבעת בבול זה - העשויה נקודות נקודות - הועתקה מהדואר הצרפתי, אשר השפיע עמוקות על הדואר התורכי באותה העת.

ה"לויד אוסטריאקו" (LEOYD AUSTRIACO) - חברת הספנות האוסטרית: המכתב הבא נשלח מחיפה לאתונה שביוון, שנות החמישים של המאה התשע־עשרה. סוכנות השילוח הפרטית "אבירינו", שעסקה בסיווג נתיב המשלוח המדויק לכל מכתב, בחרה לשלוח אותו דרך ה"לויד אוסטריאקו" - חברת ספנות אוסטרית שנוסדה באמצע שנות החמישים של המאה התשע־עשרה, אשר הקימה סניף בחיפה.

● ●● תולדות הדואר של ארץ ישראל ● ●

בהיסטוריה של התפתחות היישוב החדש: החבילה מיועדת ללא אחר מאשר הנדבן היהודי הנודע הברון אדמונד ג'יימס דה־רוטשילד, ולא מן הנמנע שהכילה יינות שנשלחו ישירות אל הברון מיקבי זכרון יעקב, עליהם הוא פרס את חסותו.

לברון דה־רוטשילד שמור מקום של כבוד בהיסטוריה של היישוב העברי המתחדש בארץ ישראל, בשל עזרתו הכספית הנדיבה בהקמת המושבות הראשונות. לאחר הפוגרומים ברוסיה ב־1881 והאנטישמיות הפושה באותן שנים, אימץ הברון את הגישה שפתרון בעיית היהודים טמון בעלייה לארץ ישראל. הברון עסק בפיתוח יישובים בארץ ישראל, והמשבר החרף שבו היו נתונות המושבות הראשונות, דרבן אותו להשקיע בהן כספים רבים ולהיות מעורה בהתפתחותן. דה־רוטשילד שלח מומחים חקלאיים מצרפת להנחיית המתיישבים החדשים והאיכרים לגדל כרמי ענבים ולייצר יין. גידול זה היה לדעת המומחים המתאים ביותר לתנאי הארץ ולשיווק בינלאומי. עד שייצור היין החל, סיפק הברון קצבאות למחיית המתיישבים ומימן את שירותי הבריאות, החינוך והדת.

ארגז היין שהכילה ככל הנראה החבילה נועד להציג בפני הברון את התוצרת שהיא פרי עמלם של מתיישביו, שנעשתה על טהרת החקלאות העברית, כאות להכרת הטוב ולהדגמת הצלחתו של הפרויקט.

שירות דואר רשום אוסטרי בחיפה: במרוצת הזמן השתכללו שירותי הדואר בחיפה, והדואר האוסטרי הפעיל למשל שירות דואר רשום. לפנינו מכתב כבד שנשלח מסניף הדואר האוסטרי בחיפה ב־16.7.1900 בדואר רשום. מכתב זה הינו במשקל עודף, פי שלושה מיחידת המשקל האוסטרית המקובלת, עם הודעת מסירה. המכתב בויל בבולים בסך חמישה פיאסטרים, בהתאם לתעריף הנהוג באותה העת - פיאסטר אחד עבור הודעת המסירה, שלושה פיאסטרים בעד המשקל העודף (התעריף עבור כל יחידת משקל חריג עמד על פיאסטר אחד), ופיאסטר נוסף בעד אגרת הרישום.

ארגז יין לברון דה־רוטשילד: לפנינו שטר חבילה מהתאריך 20.6.1913 עם הביול הגבוה ביותר הידוע מארץ ישראל מהתקופה העות'מאנית, לרבות בולים של 20 פיאסטר - עניין נדיר כשלעצמו. המכתב מבויל בארבעה בולים בני 20 פיאסטר, שני בולים בעריף של חמישה פיאסטרים, 11 בולים בני שני פיאסטרים, בול של פיאסטר אחד ובול של 30 פארה - בסך הכל 113 פיאסטר ו־30 פארה. תעריף המשלוח טיפס למחיר תלול במיוחד עקב משקל החבילה - אשר צוין בפניה השמאלית התחתונה - לא פחות מ־36 ק"ג.

מה טיבה של חבילה זאת והתוכן שהיא נשאה? פתרון אפשרי לתעלומה ניתן להציע לפי כתובת מקבל החבילה, אשר מרמזת כי שטר החבילה מהווה עדות אילמת לאחד הפרקים החשובים

האוסטרי הקרוב, למשל ביפו או בחיפה. עם הגעת שק המכתבים של המושבה, החתים פקיד הדואר האוסטרי את המכתבים וסיווג כל מכתב לפי יעדו הסופי, כאשר מכתבים שנשלחו מהמושבה למושבה האחרת באותו המחוז הועברו על ידי הפקיד לשק המכתבים השייך לה. איש הועד או סוכן הדואר של המושבה האחרת אסף בעגלה את המכתבים שהיו ממוענים לבני המושבה, ואנשי אותה מושבה ביצעו את מלאכת מיין הדואר ופיזורו הפנימי בתוך המושבה. הדואר האוסטרי, אפוא, רק שינע במקרים אלה את הדואר למעשה מדלפק לדלפק, בעוד מלאכת חלוקת הדואר בוצעה הלכה למעשה מטעם המושבה.

המכתב שלפנינו נשלח מחיפה לזכרון יעקב, שהיו בנות מחוז אחד, ולכן היה פטור מביול. על המכתב הוטבעה חותמת חיפה. זהו המכתב היחיד הידוע ממושבה במחוז חיפה של הדואר האוסטרי שנשלח ללא תשלום.

חותמת זכרון יעקב וחותרת חיפה: גלויות ומכתבים שנשלחו מהמושבה זכרון יעקב טופלו, כאמור, על ידי שתי ישויות שונות: הישות הראשונה היא המושבה עצמה, שביצעה איסוף ומיין פנימי של הדואר בתוך המושבה, והישות השנייה היא הדואר האוסטרי, שטיפל בשינוע המכתב ליעדו הסופי. המכתבים שנשלחו על ידי בני המושבה נאספו מתיבת הדואר הראשית של המושבה על ידי הדואר האוסטרי ושונועו לסניף בחיפה, ומשם נשלחו המכתבים ליעדם הסופי.

מסיבה זאת, פריטי הדואר שנשלחו מזכרון יעקב הוחתמו בשתי חותמות – חותמת פנימית של זכרון יעקב וחותרת הדואר האוסטרי בחיפה. לפנינו גלוית הדפס שנשלחה מזכרון יעקב ליפו, 14.11.1913. מכיוון שזכרון יעקב הייתה משויכת למחוז חיפה והגלויה נשלחה למחוז יפו – שני מחוזות שונים – חויבה הגלויה בביול. מהדואר בזכרון יעקב ידועות שתי חותמות – חותמת נושאת הכיתוב "זכרון יעקב" בעברית, וחותרת המכונה בעגה הבולאית "זכרון הקטנה" שהינה נדירה יותר, בה מופיע הכיתוב Zicron באותיות לועזיות

שטר החבילה מהווה עדות אילמת לאחד הפרקים החשובים בהיסטוריה של התפתחות היישוב החדש: החבילה מיועדת ללא אחר מאשר הנדבן היהודי הנודע הברון אדמונד ג'יימס דה-רוטשילד, ולא מן הנמנע שהכילה ינות שנשלחו ישירות אל הברון מיקבי זכרון יעקב, עליהם הוא פרס את חסותו

הבנק התורכי משתמש בדואר האוסטרי: בנק "אימפריאל עותומאן" הוא בנק תורכי שהוקם ב-1856 אשר היה מראשיתו ועד פרוץ מלחמת העולם הראשונה הבנק הממלכתי של האימפריה העות'מאנית, שחלק ממניותיו היו שייכות לממשלה התורכית. בין השנים 1905-1906 פתח ה"אימפריאל עותומאן" סניפים בירושלים, יפו וחיפה. אף על פי שלבנק הייתה זיקה לממשלת תורכיה, הוא העדיף לשלוח את הדואר בין הסניפים שלא באמצעות הדואר התורכי אלא בדואר האוסטרי, שנחשב מהימן, יעיל ומהיר יותר מן הדואר התורכי. המכתב הבא נשלח מהסניף בחיפה לסניף בסופלי – עיירה בגבול האירופאי בין יוון לתורכיה של ימינו.

מכתב ללא ביול: עם הגידול במספר התושבים בקרב המושבות היהודיות והשימוש הגובר שלהם בשירותי הדואר, עמדו סוכנויות הדואר על הפוטנציאל הכלכלי הטמון במתיישבים היהודיים. בין ראשי המושבות והדואר האוסטרי נקבע הסכם, לפיו הדואר בין המושבות העבריות שבאותו המחוז יהא חופשי מביול, ובתמורה ישתמשו אנשי המושבות בדואר האוסטרי, באופן בלעדי. אנשי המושבה העדיפו את השימוש בדואר האוסטרי על פני שירותי הדואר של יתר המעצמות, בשל המוניטין שרכש כאמור כשירות הדואר היעיל, הבטוח והמהיר ביותר מבין שירותי הדואר בארץ ישראל. הסכם זה הבטיח לתושבים משלוח פטור מתשלום באותו המחוז, למשל בין המושבות חדרה וגדרה, או פתח תקווה וראשון לציון. בתמורה טיפל הדואר האוסטרי ביתר המכתבים של המתיישבים, שרבים מהם היו יוצאי אירופה וניהלו חליפות מכתבים ענפות עם בני משפחותיהם בחו"ל, תמורתן נגבה תשלום מלא.

הסכם זה לא הצריך מהדואר האוסטרי מאמץ רב, שכן תפקידו הסתכם בהעברת המכתבים מהמושבות בנות אותו המחוז בין דלפקי אשנב הדואר: איש הועד או סוכן הדואר מטעם המושבה אסף בעגלה את שק המכתבים ששלחו בני המושבה, והעביר אותו לבית הדואר

● ●● תולדות הדואר של ארץ ישראל ●● ●

קטנות. בגלויה שלפנינו מוטבעת בקצה הימני העליון חותמת זכרון הקטנה. הגלויה נשלחה למערכת העיתון החקלאי ביפו מבית הספרים של זכרון יעקב.

תום עידן הקפיטולציות: עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה ביטלו התורכים את הסכם הקפיטולציות וכך הקיץ הקץ על בתי הדואר של המעצמות בארץ ישראל. בשלביה המוקדמים של המלחמה התורכים טרם לקחו צד במלחמה, אך נצלו את ההזדמנות והודיעו על ביטול הקפיטולציות ב־30.9.1914. הפריט הבא נשלח מרוסיה לחיפה, עם חותמת הגעה רוסית מהתאריך 16.9.1914. כיוון שהתאריך בחותמת זאת נקבע לפי הלוח היוליאני הנהוג ברוסיה, יש להוסיף 13 ימי הפרש על מנת להתאימו ללוח הגרגוריאני (שכן במאה העשרים היה פער של 13 ימים בין הלוחות). לפי חישוב זה, הגלויה הגיעה ב־29.9 – יום לפני סיום תוקפן של הקפיטולציות – ולפנינו אפוא הפריט האחרון הידוע לנו מבתי הדואר הזרים מארץ ישראל.

הדואר הצרפתי בחיפה: הדואר הצרפתי היכה גם הוא שורשים בחיפה, ולפנינו מכתב רשום שנשלח מחיפה לדרזדן שבגרמניה, 2.5.1910. המכתב מבויל בבולים צרפתיים עם הדפס רכב להתאמת הבולים למטבעות הנהוגים באזור. ידועים כחמישה מכתבים משירות זה עם תווית הרישום וחותמת חיפה.

חותמת חיפה הראשונה של הדואר התורכי: בעיר חיפה פעל אשנב של הדואר התורכי, וידועים בולים עם חותמת ה"בוקס" של חיפה – עם שם העיר בתוך ריבוע. חותמות הבוקס הידועות מארץ ישראל הוטבעו באשנבים ביפו, ירושלים, חיפה, ג'נין ומקומות נוספים, לרבות העיר חיפה. עד לפני מספר שנים לא היו ידועים פריטי דואר שלמים עם חותמת הבוקס מחיפה, אלא בולים שהוסרו במים מתוך גזירי מעטפות.

הדואר הרוסי בחיפה: בשנת 1859 נפתח כאמור בחיפה סניף של חברת הספנות הרוסית "רופיט", שעסקה בשילוח דואר וחבילות מחיפה. סניף זה נסגר בשל תעבורת סחורות ומכתבים דלה, ושירות הדואר הרוסי שב לפעילות כשחיפה גדלה והצדיקה את קיומו, בשנות העשרה של המאה העשרים. המכתב הבא נשלח לווינה מהמושבה הגרמנית בחיפה. כיוון שווינה היא בירת אוסטריה, אך טבעי שהמכתב יישלח על ידי שירות הדואר האוסטרי. אולם למרבית הפליאה, המכתב נשלח דווקא על ידי הדואר הרוסי. הסיבה לכך כפי הנראה נעוצה בתאריך משלוח המכתב: באותה העת פורסמו לקהל רשימות של מועדי הפלגות, ושולח המכתב בחר בדואר הרוסי, כיוון שמועד הפלגתה של הספינה הרוסית היה הקרוב ביותר למועד שליחת המכתב.

● ●● תולדות הדואר של ארץ ישראל ● ●●

מכתבים שנשלחו מארץ ישראל באמצעות שירות זה לא נשאו בולים סוריים, וניתן היה למסור לפקיד של הדואר הנע מכתבים בכל תחנה, המבולים בבולי פלשתינה. לפנינו גזיר של מעטפה שנשלחה בארץ ישראל לסוריה עם חותמת "דמשק חיפה 2", 22.4.1922.

אחד מיתרונותיה המובהקים של חיפה על פני שאר ערי הארץ, נעוץ בהיותה העיר הראשונה בארץ שהיה לה קשר מסילתי. על מסילה זאת הפעיל הדואר העות'מאני שירותי דואר נע שנקרא קו דמשק-חיפה

הדואר הצבאי הבריטי בחיפה: ב־2018 הופיע בול לציון מאה שנה לפרשים ההודיים בחיפה, אשר הובילו את הקרב לכיבוש העיר. הצבא הבריטי נאלץ להתמודד עם סוללת תותחים תורכית, שמוקמה על ההר באזור שלא ניתן היה לתמרן בו. הם נעצרו באזור תל חנון, בשל הביצה התובענית ואש התותחים. המערכה הוטלה בפני גדוד רמחים הודי דרך ואדי יגור, ופרשי הגדוד עלו לרכס הכרמל בדהרה אל סוללת התותחים והסתערו באומץ מול אש המקלעים. לאחר שהסוללה חוסלה, שאר היחידות נכנסו לעיר התחתית, וחיפה נכבשה ב־23.9.1918. שלושה ימים לאחר מכן כבר פעל בחיפה דואר צבאי בריטי. ב־2.10.1918 הופיע המכתב הרשום הראשון מחיפה, המופיע בתמונה הבאה.

לפני כעשור ראתה לראשונה אור המעטפה הבאה. מכתב זה נשלח על ידי אב לבנו בביירות בשנת 1872, והודבקו עליו בולי ה"דולוז" – בולי הסדרה השנייה של תורכיה. השוליים הכהים של הבול התחתון מצביעים שזהו בול דמי דואר, בניגוד לבול העליון, ששוליו בהירים. בדואר התורכי לא ייחסו חשיבות רבה לעובדת היותו בול דמי דואר, ומכל מקום זהו המכתב היחיד שידוע מחיפה עם חותמת הבוקס. חותמות הבוקס התורכיות מסמלות את ראשיתו של הדואר התורכי, וגילוי של המכתב הכה גלים בשעתו.

קו דואר נע סורי דמשק-חיפה: אחד מיתרונותיה המובהקים של חיפה על פני שאר ערי הארץ, נעוץ בהיותה העיר הראשונה בארץ שהיה לה קשר מסילתי. על מסילה זאת הפעיל הדואר העות'מאני שירותי דואר נע שנקרא קו דמשק-חיפה – קרון ברכבת שנסעה מדמשק לחיפה דרך דבע, צמח ובית שאן. קו הדואר הנע והחותמת "דמשק-חיפה" חזרו לשימוש לאחר מלחמת העולם הראשונה על ידי הדואר הסורי. המכתב הבא נשלח ב־8.11.1921 באמצעות שירות זה, עם חותמת "דמשק-חיפה 1". בשנים שלאחר המלחמה הייתה סוריה נתונה תחת מנדט צרפתי, ועל המכתב הודבקו בולי הכיבוש של הדואר הצרפתי בסוריה.

● ●● תולדות הדואר של ארץ ישראל ● ●

מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט: היות שאחד ממטרותיו של המרד הערבי היה פיצוץ הגשרים על מנת ליצור פגיעה ברכבות הבריטיות, הפגיעה ברכבות גרמה לפגיעה אנושה בשירות הדואר. על מנת להתגבר על כך, חברת "אוירון" הפעילה קו אווירי מחיפה לתל אביב. המכתב הבא נשלח מתל אביב לחיפה דרך חברת "אוירון" עם תוויית דואר אוויר, 1938.

ה"מארין קארפ": המכתב הבא נשלח באמצעות האנייה האמריקנית ה"מארין קארפ" בתאריך 21.3.1948 והגיע לחיפה ב-20.5.1948. ה"מארין קארפ" הייתה אנייה אמריקנית עליה עלו כמה מחברי בית"ר וצעירים מאמריקה שרצו ליטול חלק במלחמת השחרור. לפני הגעתה לחיפה עגנה האנייה בביירות, שם איתרה המשטרה הלבנונית את הצעירים שהתכוונו להגיע לארץ ישראל והטילה עליהם מעצר למשך מספר חודשים. המארין הביאה דואר לחיפה וממנה, זוהי האנייה היחידה ששינעה דואר לחיפה בשלב זה של ימי פרוץ מלחמת העצמאות, שכן בחודש מאי 1948 כבר לא הגיעו אניות לעיר. בגב המעטפה מוטבעת חותמת ההגעה של חיפה - עתה כחותמת של מדינת ישראל.

נתיב המדבר חיפה-בגדד: בחיפה היה אחד הטרמינלים של ה"אוברלנד מייל" - שירות דואר וחבילות יבשתי דרך המדבר, אשר קיצר את הדרך אל עיראק ואיראן. קו הדואר היבשתי חיפה-בגדד החל את שירותו בשלהי שנת 1923 באמצעות משאיות, וחסך את העיקוף דרך הים בנתיב של תעלת סואץ ומסביב לחצי האי ערב. חלוצי השירות היו שני חיילים מניו זילנד שנשרו מצבאו של אלנבי, אשר נשארו בארץ ישראל וייסדו את השירות. בשנת 1929 הוביל את שירות המכתבים בקו חיפה-בגדד חיים נתנאל, יהודי ממוצא עיראקי.

מנהלי השירות הפעילו את הקו בשני הכיוונים, והמכתב שלפנינו מהתאריך 22.11.1923 הוא המוקדם ביותר הידוע לנו מן הנתיב ההפוך, של חיפה-בגדד.

חגי תשרי: במהלך חגי תשרי תפחו מימדיהם של משלוחי הדואר, עקב ריבוי משלוחי גלויות של שנה טובה. הדואר הבריטי שידוע בקפדנותו באספקת הדואר בזמן, פתר את העיכוב בהגעת המכתבים עקב העומס, באמצעות החתמת אגרות הברכה בחותמת ללא תאריך. המעטפה הבאה הוחתמה בחותמת משולשת ובלתי מתוארכת נושאת האותיות CFA, קיצור של חיפה.

● •• תולדות הדואר של ארץ ישראל •• ●

"דאר עברי" בחיפה: לפנינו מכתב מסחרי כבד עם תעריף גבוה במיוחד של 1,845 מיל - עם משקל עודף של 26 יחידות משקל. מכתב זה - מהמפוארים שבדברי הדואר המסחריים הנושאים את בולי "דאר עברי" - לרבות שני בולי הסדרה בערכים הגבוהים ביותר - כולל בחובו תווית רישום וחותמות ביטול של חיפה.

אוסף תולדות הדואר של חיפה עליו עמל ד"ר ירי רימון הינו תמונת ראי לדברי קורותיה של העיר, ומהווה אפוא תעודה היסטורית ראשונה במעלה. ■

מכתב שליח מלונדון: דברי דואר שהגיעו לחיפה בדרך האוויר בתחילת מלחמת העצמאות, נשלחו באופן פרטי על ידי אנשים שהכניסו את המכתבים לכיסם או באופן מאורגן על ידי קק"ל ומשרדים גדולים. כיוון שהמכתבים נשלחו בדרך האוויר שלא באמצעות חברת שילוח רשמית, הם לא בוילו בביול בתעריף בינלאומי, אלא עם הכנסת המכתבים לתיבת הדואר בארץ הם בוילו בביול של מכתב פנים-ארצי. בחלק מהמקרים המכתבים לא בוילו אלא הוכנסו לתיבות הדואר ללא ביול, והתשלום בעד משלוח המכתב בתוך הארץ הוטל על מקבל המכתב. במקרה בו נשלח מכתב ללא בולים, בויל המכתב על ידי פקיד הדואר בכפל קנס - פי שניים מתעריף משלוח המכתב, והתשלום הושט על מקבל המכתב. מחמת הנסיבות, המכתב הבא נקנס עם בול "דמי דואר" בערך של עשרה מיל בלבד - התעריף הרגיל למשלוח מכתב זה - ולא בכפל קנס, וזאת ככל הנראה בשל הנסיבות ההיסטוריות המיוחדות והעדד ידע מצד הציבור בימים טרופים אלה של ראשית המלחמה.

אֵילִית - אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

Ayelet - The Israeli Association for Thematic Philately

אילית היא עמותה המאגדת בולאים מכל הארץ, האוספים בולים ודברי דואר על פי נושא.

* חברי אילית מקבלים את פרסומי האגודה:

<< חוברת "נושאון" - יוצאת לאור ארבע פעמים בשנה. במידע בולאי על אספנות נושאת, נושאי איסוף וחומר בולאי;
<< עיתון "שובל" של התאחדות בולאי ישראל.

ranb2000.wix.com/ayelet

* מפגשי חברים והרצאות פעם בחודש.
* מכירות פומביות לחברי האגודה בלבד.
* הדרכה וסיוע מקצועי לתצוגה בתערוכות בולים בארץ ובח"ל.
* הזכות להנות משרותי הספרייה הבולאית העשירה של התאחדות בולאי ישראל.

ניתן לקרוא חומר נוסף באתר אילית בכתובת הבאה או באמצעות QR-Code:

תערוכות 2019: סיכום ומחשבות

יגאל נתנאל

שמור לאספנים יחידי סגולה שזכו בעברם בפרס התערוכה ("פרס הגראנד פרי" היוקרתי), המכונים חברי "מועדון פרס הגרנד פרי", אשר התבקשו להציג פריט יחיד ומיוחד מאוספיהם. האוספים שמשכו את תשומת לבי היו בעיקר אוספים של בני נוער, אשר בנו וטיפחו אותם במשך שנה בקורס הנערך במוזיאון לתולדות הדואר בסינגפור. מציגים צעירים אלה עברו במשך שנה שלמה קורס בולאות מקיף, ובסיומו קיבלו את האפשרות להציג את פרי עמלם בתערוכה. המארגנים בחרו למקם את האוספים של בני הנוער באגף הכבוד, החלטה שמשכה תשומת לב רבה. כך זכו בני הנוער הצעירים בתהילת עולם בולאית ובדחיפת-מרץ להמשיך את צעדיהם בעולם הבולאות.

טקס פתיחת התערוכה נעשה בנוכחות שר התקשורת הסינגפורי, שחנך את התערוכה וביקר בה. ניכר היה שהשר קיבל תדורן מבעוד מועד על התערוכה והיה בקיא בנעשה בה ובמוצגיה. השר שהה זמן רב בתערוכה והעניק תשומת לב מיוחדת לאספנים הצעירים, התעכב ליד אוספיהם ושאל אותם לגבי המוצגים. הוא גם לא פסח על עובדי הדואר הרבים שאיישו את דלפק השירות הבולאי. התערוכה הייתה מאורגנת להפליא באולם רחב ידיים, אשר עוצב בצורה מרשימה. בתערוכה הייתה נוכחות של סוחרים ממדינות שונות באסיה. הגדיל לעשות סוחר אוסטרלי שרכש אוסף גדול ופרס את מרכולתו על הרצפה כדי שהאספנים יוכלו לאתר מציאות בתוך הקרטונים והאלבומים הרבים. אפילו מיודעינו מר ברנרד בסטון, נשיא האיגוד הבינלאומי לבולאות, נראה נובר בין הקרטונים ומחפש אוצרות לאוספיו.

מסגרת תפקידי כנציג האיגוד הבינלאומי לבולאות (FIP), ביקרתי בתקופה האחרונה במספר תערוכות בולים. לאחר התערוכה העולמית CHINA 2019 שנערכה בסין בחודש יוני בחסות האיגוד, השתתפתי בשלוש תערוכות יבשתיות ובשלוש תערוכות מקומיות. תערוכות אלה חתמו את העשור השני של המאה העשרים ואחת, שהיה עשיר בתערוכות. עתה, על מפתן העשור השלישי, אני סמוך ובטוח שהבולאות תמשיך לתפוס מקום מרכזי ובלוט בעולם התחביבים ושהתערוכות ימשיכו לפרוח.

מסגרות תצוגה בתערוכה EFIRO 2019

BUENOS AIRES 2019

שבועות ספורים לאחר מכן השתתפתי בתערוכה של ארגון יבשות אמריקה, שנערכה בבואנוס איירס שבארגנטינה בין התאריכים 26-31 באוגוסט. בתערוכה לקחו חלק נציגים מכל יבשת אמריקה הצפונית והדרומית ואיתם גם ספרד. אמריקה הלטינית פועלת יחד בשיתוף עם ספרד.

התאחדות הבולאים של אורוגוואי הזמינה את הנציגים לביקור בבירה מונטבידאו שלושה ימים לפני התערוכה. כל הנציגים הגיעו לאורוגוואי לביקור שיזמה ההתאחדות, שארגנה את הטיולים והאירועים ואף שילמה עבורם. כל מה שנותר לנציגים היה לקנות כרטיס ולשלם עבור המלון. האירוח בשלושת ימים אלה היה מעולה. למרות מחסום השפה (חוץ ממני ומנשיא האיגוד הבינלאומי לבולאות ברנרד בסטון כולם היו דוברי ספרדית), היה זה עבורי מפגש בולאי-חברתי מרענן. בתום הביקור במונטבידאו הפלגנו כולנו במעבורת לתערוכה בארגנטינה, שאף היא היוותה מפגש חברתי בו נרקמו קשרים בולאיים.

SINGAPEX 2019

התערוכה הראשונה בה ביקרתי לאחר התערוכה בסין הייתה SINGAPEX 2019 - תערוכה של הארגון האסייתי לבולאות, שהתקיימה בסינגפור. תערוכות בולים הנערכות במזרח הינן גדולות יחסית, והן כוללות את כל המדינות ביבשת אסיה. הארגון האסייתי הינו הפעיל והמאורגן ביותר בין שלושת הארגונים הבולאיים היבשתיים הגדולים. מבחינה בולאית ישראל משתייכת לארגון האירופאי, ולעיתים אני מצטער שאיננו מסופחים לארגון האסייתי. המדינות באסיה מארגנות תערוכות מקומיות רבות, ומתקיימות באסיה תערוכות אזוריות או יבשתיות כמעט כל שנה. אלה תערוכות ססגוניות ובעלות תקציבים עשירים יותר בהשוואה לתערוכות ביבשות אחרות.

SINGAPEX 2019 התקיימה במרכז הקונגרסים בסינגפור בין התאריכים 4.8-31.7.2019, והוצגו בה כ-1,000 מסגרות תצוגה, מכל ענפי האיסוף. בתערוכה זאת בלט ביופיו אגף הכבוד. אגף זה

הישראלית כללה את עו"ד אלי וובר נשיא התאחדות בולאי ישראל, ד"ר אדי לייבו, ד"ר הדי פייבל ואותי. לתערוכה הגיע גם מר יוסף חכמי.

נשיא התאחדות בולאי ישראל עו"ד אלי וובר (משמאל) ומר ברטוק, על רקע התצוגה של תולדות האיגוד הבינלאומי לבולאות

התערוכה כללה כ-500 מסגרות תצוגה וחשיבותה נבעה בעיקר בהיותה מפגש חברתי ממדרגה ראשונה. האספנים מיבשת דרום אמריקה הקימו ארגון חברים, במסגרתו הם נפגשים בתערוכות עולמיות ואזוריות בכל ערב מימי התערוכה ומעבירים את זמנם בשתיית יינות מובחרים ובאכילת חטיפים. האספנים מגיעים למפגשים אלה עם חולצה מיוחדת בה רקום שם הארגון – Mi Oficina ("המשרד שלי"). ארבע התערוכות הבאות בהן השתתפתי נערכו באירופה.

EFIRO 2019

בוקרשט בירת רומניה התקיימה בין התאריכים 19-21 בספטמבר תערוכת בולים לאומית בהשתתפות בינלאומית. התערוכה נערכה במוזיאון האספנות שייסד האספן הרומני יון צ'ירסקו, הכולל תצוגות בנושא מגהצים ישנים, פותחנים של בקבוקי יין מסוגים שונים, מצלמות נדירות ועוד. במוזיאון הוקצה מקום לתצוגה של תולדות האיגוד הבינלאומי לבולאות (ה-FIP). בתערוכה מוצגים קטלוגים ומדליות מכל התערוכות שנערכו בעבר בחסות הארגון. הפריטים בתערוכה נאספו על ידי מר ברטוק מרומניה. כמו כן כולל המוזיאון את אוסף בולי רומניה שטיפח מייסד המוזיאון יון צ'ירסקו.

HUNFILA 2019

שבוע וחצי לאחר מכן הגעתי לתערוכה מקומית בבודפשט בירת הונגריה, הפעם כנציג האיגוד הבינלאומי לבולאות. האיגוד נותן מענק של \$5,000 כדי לעודד תערוכות קטנות והתערוכה בבודפשט ענתה על הגדרה זאת. התערוכה התקיימה בארמון מרהיב ביפו עתה על הבירה וכללה אוספים ממספר מדינות. הייתה זאת תערוכה ברמה לאומית בהשתתפות בינלאומית, ומרבית המשתתפים בה היו אספנים מהונגריה. ישראל לא השתתפה בתערוכה זו ולא הייתה בין המדינות המוזמנות. באולם נצפו סוחרים בודדים וגם לא הגיע קהל מבקרים מלבד האספנים.

פרסים ומזכרות מתערוכת הבולים הבינלאומית שהתקיימה בישראל "תביל 1957", מתוך התצוגה המוקדשת להיסטוריה של האיגוד הבינלאומי לבולאות

התערוכה כללה אוספים ברמה לאומית וגלויות. ישראל הייתה אחת המדינות המוזמנות לתערוכה. ד"ר אדי לייבו היה קומיסר ושופט בתערוכה והביא עמו מספר אוספים מהארץ. המשלחת

יגאל נתנאל נואם בטקס הפתיחה של התערוכה

ECTP 2019

התערוכה האחרונה בסדרה הייתה ECTP 2019 בעיר ורונה שבצפון איטליה, אשר הוקדשה רובה ככולה לבולאות הנושאת ECTP 2019. היוותה את אליפות אירופה בבולאות נושאת, ובשטח זה קצרו הישראלים הישגים רמים שיש להתהדר בהם.*

בביתן 9 במרכז הירידים של ורונה מתקיימות פעמיים בשנה תערוכות בולים המאורגנות על ידי הסוחרים בשיתוף התאחדות הבולאים האיטלקית. הכניסה לתערוכה הדהימה אותי. עם כניסתי מצאתי המוני אנשים צובאים על עשרות דוכנים בתוך אולם רחב ידיים. דוכנים של סוחרים בולים, מטבעות, גלויות, מכוניות מיניאטוריות ושאר אוספים. יריד משגשג ופופולארי כזה לא ראיתי מזמן.

גולת הכותרת של אליפות אירופה בבולאות נושאת היה טקס הפלמרז: היה זה טקס ארוך, בו חולקו מדליות וסופרלטיבים לאספנים וחברים בהתאחדות האיטלקית, אולם ההמתנה הייתה מוצדקת: בעת הכרזת הזוכים עלו שמות הישראלים לורנס פיישר ויצחק ברק.

יצחק ברק הגיע למקום השני המכובד במסגרת ענף התעופה ולורנס פיישר קצר את המקום הראשון באגף האלופים. לאחר מכן הגיע שלב התחרות על האוסף הטוב ביותר בתערוכה. המארגנים בנו טבלה באקסל ובה רשמו את הניקוד לפי הדירוג שהעניק כל שופט: לורנס פיישר הגיע למקום שני המכובד באליפות אירופה. ברכתו לנו וליצחק ברק. ■

* תיאור מפורט אודות תערוכה זאת ימצא הקורא במאמרו של יורם לוביאניקר בגיליון זה.

במסגרת הביקור הוזמנו להאזין להרצאות במוזיאון לתולדות הדואר של הונגריה. זהו מוזיאון מרהיב ביופיו ובמוצגיו. המוזיאון כולל מוצגים שהשאלו האספנים וכן נתמך על ידי האספנים.

PLOVDIV 2019

התערוכה הבאה בה השתתפתי נערכה בעיר פלובדיב בבולגריה בתאריכים 17-20 באוקטובר. הייתה זאת תערוכה אירופאית לא-תחרותית שאורגנה בצורה שונה משאר התערוכות. תערוכה זאת הייתה למעשה "מפגש חברתי של אספנים", כפי שהגדיר אותה נשיא ההתאחדות הבולגרית. לא הוזמנו אליה שופטים ולא היה לה אופי תחרותי. הנציגים מהמדינות השונות בחרו את האוסף הטוב ביותר באגף הלאומי והבינלאומי, ללא דירוג כל אוסף לגופו והענקת מדליות בהתאם לרמת האוסף.

טקס הפתיחה של התערוכה בבולגריה (שני משמאל: יגאל נתנאל)

לכל האספנים חולקו מדליות זהות ותעודות השתתפות. ההפתעה הגדולה של התערוכה הייתה הרמה הגבוהה של האוספים. אוספים ברמה כזו לא ראינו בהונגריה וברומניה.

מכל ארצות אירופה השתתפו בעיקר אספנים מהבלקן. בלטו בנוכחותם 35 אספנים מטורקיה ששכרו אוטובוס לכל ימי התערוכה ובאו מארצם להשתתף בה. הם הביאו עמם למעלה ממאה מסגרות תצוגה מעניינות. כמו כן הגיעו נציגים רבים מאיטליה, יוון, קפריסין, בלגיה וגרמניה וכן מארצות נוספות ממזרח אירופה. בלטו בהעדרם אספנים ממדינות מרכז אירופה, אנגליה וסקנדינביה. הבולגרים יצאו מגדרם כדי לארח אותנו ואת שאר המציגים ברמה גבוהה ומכובדת. בתערוכה זאת לא נראו מבקרים רבים, בשל דמי הכניסה שנגבו בכניסה לתערוכה, שהיו גבוהים מאוד עבור המקומיים, וחבל שכן. אספנים המשתתפים בתערוכות בולים שואפים להציג את אוספיהם לקהל הרחב ולא רק להתחרות זה בזה, והדבר נכון על אחת כמה וכמה, כאשר מדובר בתערוכה ללא אופי תחרותי. בשל כך הצרו אספנים רבים על דמי הכניסה לתערוכה. לא תמיד התחרות חשובה ולפעמים המפגש החברתי של האספנים חשוב אף יותר.

MONACOPHIL 2019

יגאל נתנאל

איתמר קרפובסקי לידי הפריט מארץ הקודש שהציג מאוספו בתערוכה

תערוכת מאה פריטי הדואר הנדירים הוצגה באולם הכספת במוזיאון לבולים ולמטבעות במונטה קרלו. בד בבד עם תערוכה זו, התקיימה תערוכת בולים נוספת במוזיאון למכוניות עתיקות, שכללה שתי תצוגות שונות. בכל תקופה נבחר נושא אחר לתצוגה, והשנה נבחרו שני נושאים: תצוגה של אספני בולי מצרים מרחבי העולם, בה הופיעו כל הפריטים הנדירים ביותר בנושא תחת קורת גג אחד. האני סלאם ממצרים אירגן תצוגה מרשימה זאת של אספני מצרים, ובין האוספים המוצגים היה אוספו יוצא הדופן של מר יוסף שלהוב

מ ידי שנתיים בשבוע הראשון של חודש דצמבר נפגשים חברי מועדון "מונטה קרלו" היוקרתי במונקו לתערוכה מיוחדת. בתערוכה זאת כל אחד ממאה חברי המועדון מציג פריט יחיד ובודד מבין הפריטים הנדירים ביותר באוסף שלו.

המוזיאון לבולאות ולמטבעות במונטה קרלו, בו מציגים אספני המועדון את 100 הפריטים הטובים בעולם

חוג "מונטה קרלו" הוקם בשנת 1998 על ידי אלכסנדר קרו, בחסותו ובתמיכתו של הנסיך רג'ייה השלישי. הרעיון היה לאגד תחת מועדון אחד את כל אספני העילית ברמה הבינלאומית והמוזיאונים החשובים בעולם, כך שיציגו אחת לשנתיים את הפריט הבולאי החשוב ביותר באוספיהם. מספר חברי המועדון מוגבל ל-100, וכיום ישנם שלושה אספנים ישראלים במועדון היוקרתי: יגאל נתנאל, איתמר קרפובסקי ויוסף חכמי.

יוסף חכמי הציג מעטפה מבוילת עם בולי הקנטון של שוויץ, בערכים של 4 ו-6 רפן. זהו מכתב יחיד במינו ואחד המפורסמים בתולדות הדואר של שוויץ. איתמר קרפובסקי הציג פריט מארץ הקודש משנת 1858. פריט זה הינו אחד מהמכתבים הנדירים ביותר הידועים לנו, אשר נשלחו לדרום אמריקה לפני הקמת איגוד הדואר העולמי (ה-UPU). הפריט השלישי הוצג על ידי יגאל נתנאל. זהו מכתב מיפן המבויל בשלושה בולים של 500 מון דרגון ירוק, אחד מתוך שני המכתבים הידועים בביל הגבוה ביותר.

– "אוצרות מהאוסף המלכותי של מצרים, דואר מצרי מחוץ למצרים ועוד אוספים מובחרים". לתצוגה נלווה ספר שנכתב על ידי מר האני סלאם, המבוסס על אוספו "תולדות הדואר הימי במצרים בין השנים 1889-1845".

נושא התצוגה השני היה "מעבר לים – דואר ימי לפני 1878". האוספים רוכזו על ידי גיימס ון דר לינדן ופול ויגנאנט, ולו בשני ספרים: הספר הראשון הוא קטלוג מהודר המלווה בתיאור האוספים, והספר השני הוא ספרו של ון דר לינדן – "דואר בין האוקיינוסים מראשיתו ועד שנת 1875".

באולם השלישי רוכזו הסוחרים אשר חיכו לכל האספנים הבכירים, עם פריטים מיוחדים למכירה.

בעוד שנתיים יתקיים המפגש האחרון של חברי המועדון במתחם המוזיאון, ולאחר מכן ייהרס מתחם מיוחד זה לטובת איילי הנדל"ן, שוודאי יבנו במקומו מגדל רב קומות שיכער את האזור המרהיב הזה. ■

הנסיך והנסיכה בנשף הגאלה של מועדון מונקו

תערוכות בולים מתוכננות לשנת 2020-2021

טבלת התערוכות שלפניכם מיועדת למציגים העומדים בקריטריונים הנדרשים ומעוניינים להשתתף באחת התערוכות הרשומות מטה. שימו לב שישראל לא משתתפת בכל התערוכות. עבור תערוכות בינלאומיות שישראל מוזמנת להשתתף בהן מתמנה קומיסר, אליו יפנו המציגים ודרכו ישלחו את האוספים שלהם. לכן, לנוחות האספנים הוספנו בטבלה זאת רשימה (לא סופית) של קומיסרים, מהם ניתן לקבל מידע ואפשרויות השתתפות.

בנוסף, אנו נמצאים בעונת הטיולים ובהחלט כדאי למי שמזדמן לאחד היעדים הרשומים מטה לבקר בתערוכות הבולים בלו"ז המתוכנן.

תערוכה	מיקום	תאריך	סטטוס	קומיסר
NZ2020	ניו זילנד, אוקלנד	19-22/3/2020	חסות FIAP	תערוכה אזורית ללא השתתפות ישראל
LONDON 2020	בריטניה	2-9/5/2020	חסות FIP	הדי פיבל
WSC INDONESIA 2020	אינדונזיה, ג'קרטה	6-11/8/2020	חסות FIP	לס גלסמן
NORDIA 2020	שוודיה	4-6/9/2020	הכרה של FEPA	תערוכה אזורית ללא השתתפות ישראל
BALKANFILIA 2020	רומניה	17-20/9/2020	הכרה של FEPA	טרם מונה קומיסר
BULGARIA 2020	בולגריה, פלובדיב	טרם נקבע תאריך סופי	חסות FIP	משה בורשטיין
TAIPEI 2020	טייוואן, טאיפיי	10/2020	הכרה של FIP	תערוכה אזורית ללא השתתפות ישראל
CAPE TOWN 2021	דרום אפריקה	17-20/3/2021	חסות FIP	לס גלסמן
IBRA 2021	גרמניה, אסן	6-9/5/2019	חסות FIP	טרם מונה קומיסר
NOTOS 2021	יוון	19-22/11/2021	הכרה של FIP	לס גלסמן
PHILANIPPON 2021	יפן, טוקיו	אוגוסט או ספטמבר 2021	חסות FIP	מנחם לדור

זהב למציגים הישראליים בתערוכת המסגרות הבודדות בסלובניה

לס גלסמן, נציג ישראל בתערוכה

ד"ר לס גלסמן עם הפרס המיוחד מטעם התאחדות בולאי ישראל, שהוענק לאספן ג'ורג מאייר מגרמניה

כבוד רב נפל בחלקי להתמנות בפעם השלישית לקומיסר הישראלי ב"DevetoOkno Kranj 2019" - תערוכת בולים של מסגרות בודדות, הנערכת אחת לשנתיים בסלובניה. זוהי תערוכה לאומית בהשתתפות בינלאומית, המתקיימת זאת הפעם התשיעית. מאז ייסוד הרעיון של תערוכות מסגרות בודדות בסלובניה בשנת 2003, תערוכה זאת הולכת וצוברת פופולאריות ומוצאת את מקומה בין התערוכות הבינלאומיות בעולם. מלבד המציגים הסלובניים, בתערוכה נטלו חלק מציגים מקבוצת האלפים האדריאטיים וממדינות יוגוסלביה לשעבר. השנה, בנוסף לייצוג המקומי פתחו מארגני התערוכה את דלתותיה לכל המציגים השייכים להתאחדות אגודות בולאי אירופה (FEPA). בתערוכה נרשמה השתתפות מציגים מעשר מדינות אירופאיות שונות, לרבות ישראל כאורחת מיוחדת.

נופץ השלשלאות - הבול הראשון של סלובניה, 1919

- ברוך ויינר - "שבויי מלחמה יהודים במלחמת העצמאות של ישראל" - 83, מוזהב גדול
- ד"ר לס גלסמן - "מסע בולאי אל פסוקי המקרא" - 83, מוזהב גדול
- פאולו דואק - "ציפורים בישראל" - 75, מוזהב
- פאולו דואק - "מגדל דויד" - 75, מוזהב

התערוכה התקיימה במוזיאון גורניסקה בעיר העתיקה של קראן, בין התאריכים 5-14 בספטמבר, בחסות הדואר הסלובני. היא הוקדשה לזכרו של מייקל פוק (Fock), אשר היה יוזם ושותף לכל התערוכות הקודמות. מייקל, שהיה ידיד קרוב שלי ואף חבר באגודה של אספני ישראל בארצות הברית (Society of Israel Philately), חיבר בחייו מספר ספרי מחקר בולאיים. הוא הלך לעולמו בשנה שעברה לאחר שנלחם באומץ במחלת הסרטן.

שני אירועים חשובים בהיסטוריה הבולאית של סלובניה צוינו בתערוכה זאת. הבולאים הסלובנים ציינו מאה שנה לבולי הדואר הראשונים של סלובניה, ואגודת בולאי סלובניה חגגה שבעים שנה מאז ייסודה. התערוכה אורגנה תחת חסותו של נשיא הרפובליקה של סלובניה. אנו גאים בהישגי המציגים הישראליים שנטלו חלק בתערוכה:

- ד"ר לס גלסמן - "חברת מוזמביק נתיבי אוויר" - 88, מדלית זהב עם פרס מיוחד

ברכותינו לחברים החדשים שהצטרפו למשפחת התאחדות בולאי ישראל

■ קובי בן יהודה	■ הדי אור
■ מיכאל בורשטיין	■ מיכאל גולדברג
■ יוסף דרורי	■ שלום יעקובוביץ
■ יזהר עמירם	■ אריה פריד
■ אמיר אפסאי	■ ניצן עידו
■ פיטר פיזרו	■ עמי כהן
■ אמי רוזנברג	■ יוסף גורנשטיין
■ מרים בן עמוס	■ יצחק קראוזה

לורנס פישר – סגן אלוף אירופה בבולאות נושאת

יורם לוביאניקר

המציגים התבקשו לשלוח לשופטים מראש סריקות של עמודי התצוגה, כך שעבודת השיפוט החלה כבר בבית... יכולנו להיווכח כי השופטים העמיקו לבחון את האוספים ובהתאם נתנו הערות מדויקות, לעיתים עד לרמת הפריט הבודד

פי סיכום הציונים. אוסף שזכה בעבר באליפות ה"בית" שלו, יכול להשתתף בעתיד רק בבית האלופים, שהוא הבית התשיעי בתחרות. בתום יומה השני של התערוכה התקיים ערב הפלמרז, במהלכו מוכרות תוצאות השיפוט ונחשפים שמות הזוכים בבתי השונים. לאחר הכרזת תשעת האוספים שזכו בבתי השונים, הם עומדים להצבעה בסגנון האירוויזיון, בה נוטלים חלק כל השופטים בתערוכה. כל שופט מעניק 9 נקודות לאוסף הטוב ביותר לדעתו, 6 לבא אחריו וכן הלאה. האוסף שזכה למירב הנקודות בסיכום הכללי נבחר לאלוף אירופה בבולאות תימאטית. נזכיר כי לפני שנתיים זכה בכבוד זה הישראלי ד"ר יהושע מגר על אוספו "תולדות עבודת האדמה מראשיתה ועד ימינו".

כאמור, התערוכה התקיימה השנה בעיר ורונה שבאיטליה, בצמוד ליריד השנתי של בולים, מטבעות וחפצי אספנות אחרים. קהל עצום פקד את היריד, ובשעת הפתיחה נוצר תור של מאות אנשים בכניסה לאולם רחב הידיים בו נערך היריד. גם כמות הסוחרים הייתה מרשימה מאוד, וההיצע היה מגוון, עם דגש על פריטי בולאות איטלקיים, מטבע הדברים. חבל שרק מעטים מהמוני המבקרים הגיעו גם לבקר במסגרות התצוגה.

תור ארוך השתרך בכניסה לאולם

ליפות אירופה התשיעית בבולאות נושאת נערכה בתאריכים 22-24 בנובמבר בעיר ורונה שבצפון איטליה. האליפות היא תערוכת בולים המתקיימת אחת לשנתיים בחסות איגוד הבולאים האירופאי (FEPA), ובאופן מסורתי היא נערכת בחודש מאי בעיר אסן שבגרמניה. השנה התערוכה נדדה באופן חד פעמי לורונה, ונערכה בחודש נובמבר לציון מאה שנה להתאחדות הבולאים האיטלקית.

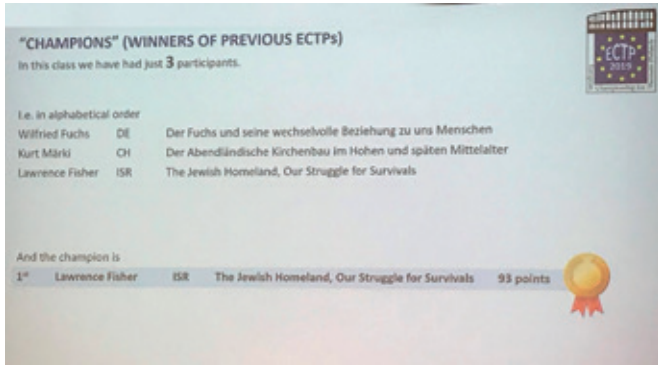

בול שהונפק באיטליה לציון מאה שנה להתאחדות הבולאים האיטלקית

התערוכה פתוחה רק לאספנים אירופאים ומוגבלת לתחום הנושאי בלבד, והיא מתנהלת בשיטה מיוחדת: האוספים מחולקים לשמונה "בתיים" על פי נושאי האיסוף: אמנות ותרבות, היסטוריה וארגונים, האדם וחיי היומיום, ספורט ופנאי, תחבורה וטכנולוגיה, מדע ורפואה, בעלי חיים וצמחים, חיות מחמד וחקלאות. האוספים עומדים לשיפוט על פי כל הכללים ומקבלים ציון בהתאם לרמתם, אך חבר השופטים של התערוכה לא מחלק מדליות. במקום זאת, נקבעים לכל בית מנצח וזוכים במקום השני והשלישי וזאת על

לוגו התערוכה. בראשו הקולוסאום של ורונה

תוצאות השיפוט בבית האלופים. לורנס פישר זכה במקום הראשון

עמודי התצוגה, כך שעבודת השיפוט החלה כבר בבית. השילוב של מסירת הסריקות טרם השיפוט עם איכותם של השופטים בא לידי ביטוי, ובמהלך הקריטיק יכולנו להיווכח כי השופטים העמיקו לבחון את האוספים ובהתאם נתנו הערות מדויקות, לעיתים עד לרמת הפריט הבודד.

הצבעה הסופית הגיע לורנס למקום השני המכובד, המזכה אותו בתואר של סגן אלוף אירופה בבולאות נושאת לשנת 2019

בסך הכל השתתפו בתערוכה מציגים מ-14 מדינות שונות. 54 האוספים שהוצגו השתרעו על פני 462 מסגרות תצוגה של 12 עמודים (המקבילות ל-333 מסגרות תצוגה רגילות). מארגני התערוכה העלו עם סיומה את סריקות האוספים לאתר האינטרנט של התערוכה, והקורא יכול לראות אותם במלואם וליהנות מהם בפורמט PDF. לשם כך, יש להקליד בשורת החיפוש של גוגל את המילים ectp verona 2019. שתי תוצאות החיפוש הראשונות מפנות לאתר התחרות, ובכניסה לאתר זה יש ללחוץ על הלשונית העילית EXHIBITS. בעמוד זה מופיעות הסריקות של האוספים.

בתערוכה השתתפו שני אוספים מישראל. **יצחק ברק** הציג את אוספו "התפתחות התעופה ודואר האוויר עד 1914", בבית של תחבורה וטכנולוגיה. הוא זכה לציון של 88 נקודות ולמקום השני המכובד בבית שלו. **לורנס פישר**, אשר זכה בבית של "היסטוריה

לורנס פישר מקבל את הפרס עבור זכייתו מידי השופט הפיני יארי מיאנדר

יש לשבח את המארגנים על הפקת אירוע מוצלח, כמעט ללא תקלות. ביומה השני של התערוכה התקיים סמינר הכשרה לשופטים לאומיים המעוניינים להיות שופטים בינלאומיים, אשר היה פתוח בחלקו לקהל הרחב. ערב הפלמרז היה מוצלח מאוד, ובין השאר התארחו בו גם חברי ההנהלה של האיגוד הבינלאומי לבולאות (FIP). הקריטיק הוא שלב הביקורת במהלכו מוסרים צוותי השופטים עצות לשיפור תצוגות האוספים. שלב זה הוא "עקב האכילס" מבחינה ארגונית בתערוכות, והוא התנהל בתערוכה זאת בסדר מופתי ולא ב"ג'ונגל" המסורתי. הקריטיק גם כלל חיידוש שראוי ללמוד ממנו – מפגש קבוצתי של השופטים עם כלל המציגים, בו נמסרו הערות כלליות (בנוסף למשוב האישי שנמסר ב"אחד על אחד" ליד המסגרות).

אם הזכרתי את השופטים ראוי לציין כי בראש חבר השופטים עמד **גי'אנקרלו מורולי** הוותיק, ולרשותו עמד צוות של שופטים בכירים ללא תקדים, ובהם סגן נשיא FIP **ברנאר חימנז**, נשיא FEPA היוצא **חוזה רמון מורנו**, יושב ראש הוועדה התימאטית של FIP, **פיטר סוהדולץ** מסלובניה, חברי הוועדה התימאטית **קונראד בראקה**, **יארי מיאנדר** ו**פאולו גולילמיניטי**, וכן מי שלדעת רבים הוא המומחה הבכיר ביותר בעולם לתימאטיקה – **דמיאן לאגה**. המציגים התבקשו לשלוח לשופטים מראש סריקות של

Class	Champion's exhibit	Overall	Music	Books	Maps	English exhibit	Internet	Large	Magazine	Monies	Stamps	Subtotal	TOTAL
Arts and Culture	Jean-Francois From body models to sound studies	2	1	2	1	3		0	1	1	2	14	
History and Organizations	Francisco Pereda The conquest of Berlin	6	9	9	9	9	6	9	9	9	9	84	
Man and Everyday Life	Jean-Claude Rivest Tents... Tents... Tents...					4						1	5
Sport and Leisure	Henri-Louis Bruns Footballers of the world play for a cup	3			4	6	3	2	6		3	27	
Transport and Technology	Johann Vandenhaute Computers, transformation of counting inventions towards wonderland internet	9	6	4	3	2		3	2	3	6	38	
Medicine and Science	From the legend of life Wood From an Ancient Myth to a Modern Medicine				3		1	1				5	
Animals & Plants	Tim Lind Edgipferle: Mieses Mischen, alles Mischeliches und Dornenmischliches	1	3					2			4	10	
Agriculture and Pets	Hans-Joachim May an introduce you to ...	2	1	6			4	4	3	2		22	

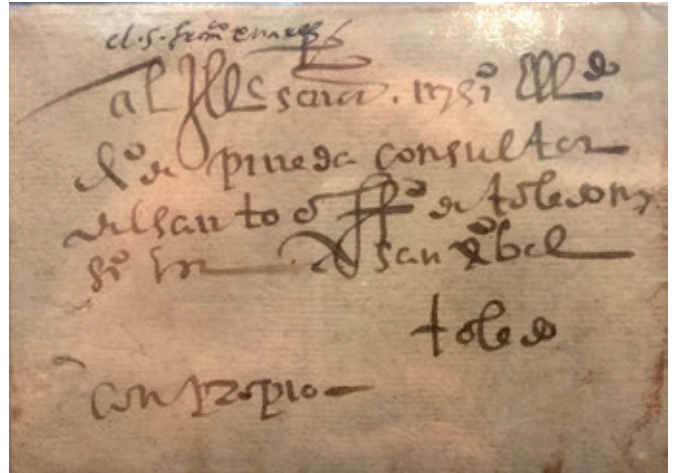
תוצאות ההצבעה על תואר אלוף אירופה. לורנס פישר (בשורה התחתונה) זכה במקום השני ובתואר סגן אלוף אירופה לבולאות תימאטית לשנת 2019

TRANSPORT AND TECHNOLOGY			
In this class we have had 10 participants. These are the exhibits classified from 4 th to the 10 th position			
Gianantonio Calani	IT	The old dream of 4 wheels	86
Carlo Doris	IT	History of the Ocean Liner (from the advent of steam to 1939)	86
Paolo Morandotti	IT	Do you remember the knob of the radio?	86
Wendy Buckle	UK	Paper Past and Present	85
Hans Scheibler	CH	Alles Schrott oder was ?	85
Marcel Tschumi	CH	Brücken, Wunder der Technik aus vier Perspektiven	85
Bernard Santraire	FR	Le ciment des origines des liants à leurs applications	77
So the remaining three exhibitors are (in alphabetical order)			
Izhak Barak	ISR	The Development of Aviation and Transportation of Mail by Air	
Bettarini Paolo	IT	History of the civil aircraft until 1940	
Vandenhaute Johann	BE	Computers, transformation of counting inventions towards wonderland internet	
And the champion is			
1 st	Vandenhaute Johann	BE	Computers, transformation of counting inventions ... 92 points
followed by			
2 nd	Barak Izhak	ISR	The Development of Aviation and Transportation of Mail by Air 88 points
3 rd	Bettarini Paolo	IT	History of the civil aircraft until 1940 87 points

תוצאות השיפוט בבית "תחבורה וטכנולוגיה". יצחק ברק זכה במקום השני

בהצבעה הסופית הגיע לורנס למקום השני המכובד, המזכה אותו בתואר של סגן אלוף אירופה בבולאות תימאטית לשנת 2019. האלוף החדש הוא הספרדי פרנסיסקו פיניילה עם האוסף "כיבוש האופק", על מסעותיו של כריסטופר קולומבוס. אוסף זה כלל פריטים נדירים רבים מאוד והיה ללא ספק הטוב ביותר בתערוכה. הוא גם זכה לציון הגבוה ביותר מכל האוספים – 96 נקודות. ■

וארגונים" באליפות אירופה בבולאות נושאית לפני ארבע שנים, השתתף בבית האלופים. התצוגה שלו "הבית הלאומי היהודי – מאבקנו להישרדות" זכתה בציון של 93 נקודות ובמקום הראשון בבית האלופים.

מכתב רשמי שנשלח בשנת 1582 מ"המשרד הקדוש של האינקוויזיציה" במדריד לטולדו. מתוך אוספו של פרנסיסקו פיניילה, אשר קצר את המקום הראשון באליפות אירופה לבולאות נושאית

הספרייה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל

פתוחה בימי חמישי בין השעות 09:00-16:00.
לחברי ההתאחדות – השאלת ספרים, קטלוגים, מגזינים וצילומי תצוגות.
לקהל הרחב – עיון במקום.

רח' פינסקר 2, תל-אביב, קומה א',
טל': 03-6295547

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב (Mail Auction)

מוקדמים * מנדט * מנהלת העם * דאר עברי
ישראל * חו"ל * יודאיקה * גלויות * ספרים

קטלוג מאוייר חינם

Web: telavivstamps.com • E-Mail: tastps@gmail.com

ת.ד. 16218 תל אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

טעימות מהנפקות שהופיעו ברוסיה ב-2018

בוריס וולודרסקי

ה"אל" האמיתי של היהודי. אבחנה זאת השפיעה על עבודתו בתחום הסוציאליזם והגותו שגרסה כי הכסף הוא רעה חולה בחברה. כתביו השונים של מרקס שימשו כר פורה לגיבוש כמה מהתיאוריות הכלכליות-חברתיות הבולטות בעולם המערבי, והותירו חותם על הגותם של אנשי רוח רבים. בול לציון 200 שנה להולדתו, בו הוא מופיע על רקע אדום כיאה לאחד מאבות הקומוניזם, הופיע ברוסיה, כמו גם בולים שהופיעו לציון המאורע בגרמניה, ארץ מולדתו, סין ווייטנאם.

שנים האחרונות נמשכת במדינות ברית המועצות לשעבר המגמה של הנפקת פריטים המתאימים לאוסף היודאיקה. להלן מספר פריטי יודאיקה מעניינים שהופיעו בשנה הקודמת, אשר צדו את עיניי.

מרקס על רקע אדום

בשנת 2018 ציינה רוסיה 200 שנה להולדתו של המהפכן הנודע קרל מרקס, מאבות הסוציאליזם המודרני. מרקס, אשר שלח את ידיו לתחומים שונים כגון פילוסופיה, היסטוריה ועיתונות, חולל מהפכה בתפיסה הכלכלית-חברתית, לאחר שפיתח תיאוריה הקרויה על שמו – מרקסיזם. הגותו של מרקס גורסת כי מלחמת המעמדות הקפיטליסטית תוביל לחורבן החברה האנושית, וכי הפתרון לקיום חברה אנושית תקינה נעוץ בביטול המעמדות.

"הנקודה היהודית" בחייו של מרקס והיותו בן למשפחה ממוצא יהודי-אשכנזי, נצר לשושלת רבנית ידועה, נשזרת בסיפור חייו. מרקס נולד לאב שהטביל עצמו לנצרות, לאחר שפקע היתר האמנסיפציה שהעניק ליהודי עירו זכות לעסוק במקצועות חופשיים. החלטת האב להשתייך לכנסייה הפרוטסטנטית, למרות שהייתה שולית באזור מגוריו, נבעה מהיותה דתם של אנשי האליטה האזורית. למרות שהושפע האב עמוקות מרעיונות החירות הצרפתיים, נזהר שלא להביע דעות מהפכניות בפומבי.

על רקע זה צמח מרקס הבן, שבראשית חייו נזהר בהבעת דעותיו המהפכניות והציג אותן ב"מועדון המשוררים", חוג סגור שהתקיים באוניברסיטת בון בה למד, ובמסווה של דיונים בשירה ורטוריקה, שטח ביקורת מחתרנית על המדינה. עם השנים התבטא מרקס באופן שלילי באשר לסוגיה היהודית, ואף הרחיק לכת וגרס כי היהודים אינם מקדשים את האל אלא את הכסף, וכי הכסף הוא

מאה שנה למכון הפיזיקו-טכני על שם אברם יופה

השירות הבולאי הרוסי הנפיק ב־2018 בול דואר לציון מאה שנה לייסוד המכון הפיזיקו-טכני על שם יופה בסנקט פטרבורג. הבול מציג את חזית מכון יופה ואת פסלו של הפיזיקאי היהודי-רוסי אברם יופה.

יופה, מגדולי הפיזיקאים הרוסים, נולד באוקראינה למשפחה יהודית בשנת 1880, ולאחר לימודיו שימש כעוזרו של הפיזיקאי הגרמני ויליהם רנטגן. עם השנים התמנה יופה למנהל המכון הפיזיקו-טכני בסנקט פטרבורג, שלימים נקרא על שמו, ובשנים אלה חקר תחומים רבים בענף הפיזיקה והעמיד תלמידים רבים. בשנות מלחמת העולם השנייה הוצע לו לעמוד בראש הפרויקט לפיתוח פצצת אטום סובייטית, אולם יופה סרב להצעה בטענה שהוא מבוגר מכדי להוביל פרויקט תובעני מעין זה.

על אף החלטתו להמיר את דתו לנצרות ולהינשא לנוכרייה, העיבה עובדת יהדותו על הקריירה המדעית שלו, וכחלק מהמדיניות האנטישמית שנקט סטאלין בראשית שנות החמישים הוחלט להדיחו מניהול המכון הפיזיקו-טכני.

בבול המוקדש למכון מופיע פסלו של יופה הממוקם במכון, אשר עוצב על ידי הפסל היהודי גליקמן גבריאל דוידוביץ'. בול נוסף לזכרו הופיע ברוסיה ב־1980, לציון מאה שנים להולדתו.

ניסיונות בריחה מסוביבור ומעשי גבורה של הנידונים למוות נעשו למן ייסוד המחנה. ביולי 1943 הובלו לסוביבור אסירים ממחנה ההשמדה בבלז'ץ, לאחר פירוק מחנה זה ושריפת הגופות. לאחר שכמה מאסירים אלה החלו להתמרד, פתחו שומרי המחנה ביריות, וחלק מהמורדים הספיקו להשאיר פתקים ברכבת, בהם גוללו את מעשה ההשמדה הנאצי. אסירים שהובאו לסוביבור במשלוחים הבאים איתרו את הפתקים והבינו כי הם מובלים אל מותם. בקיץ 1943 רבו ניסיונות הבריחה של אסירים בודדים, וכדי למנוע בריחות טמנו שומרי המחנה מוקשים סביב הגדרות. על מנת לעבור את המוקשים חפרו האסירים מנהרה, ולאחר חשיפתה ביצעו השומרים טבח.

תקרית זאת הגדילה את מספר האסירים שהצטרפו למחתרת, ואלה רקמו תכנית להריגת אנשי האס אס במחנה. אנשי המחתרת הצליחו לגנוב נשקים ולחלקם בין האסירים ובמסגרת ניסיון השחרור הצליחו להרוג 13 שומרים בחשאי. שלושה שומרים שנותרו בחיים הבחינו בנעשה והתכנית ליציאה מאורגנת מהמחנה עלתה על שרטון.

רוחם של האסירים שלא הצליחו לברוח לא נשברה והם המשיכו בהתבצרות בצריפים. לאחר דיכויים החליטו הנאצים על פירוק המחנה והוצאת היהודים להורג.

במעטפת היום הראשון מופיע איור של מפקד המרד אלכסנדר ארונוביץ' פצ'רסקי, קצין יהודי בצבא האדום שהיה למנהיג המרד בסוביבור, על רקע המחנה. פצ'רסקי גויס לצבא האדום עם פלישת הצבא הנאצי לברית המועצות בשנת 1941, ובאותה שנה נפצע בקרב ונלקח בשבי. במאי 1942 ניסה לברוח ממחנה השבויים ולאחר שנתפס הוא נשלח למחנה עונשין ושם התגלה דבר יהדותו. בספטמבר 1943 הועבר פצ'רסקי לסוביבור והושאר לעבוד במחנה. הוא יצר קשר עם אנשי המחתרת והפך למנהיג הצבאי של המרד המתוכנן.

פצ'רסקי הצליח לברוח במהלך המרד, ולחם ביחידת פרטיזנים סובייטית. בשנת 1944 גויס שוב לשורות הצבא האדום. לאחר המלחמה שב לעיר מגוריו, ועם שוך הקרבות הוציא לאור ספר זכרונות מהמחנה. בשנת 1963 היה פצ'רסקי עד התביעה הראשי במשפטם של עשרה שומרים אוקראינים מסוביבור, תשעה מהם נידונו למוות ואחד ל-15 שנות מאסר. ■

מעטפה מבוילת לציון 75 שנה לבריחה מסוביבור

ב־15 באוקטובר 2018, 75 שנים בדיוק לאחר פרוץ המרד במחנה ההשמדה סוביבור שבפולין, הנפיקה רוסיה מעטפה מבוילת לציון המאורע ההיסטורי.

מחנה ההשמדה סוביבור, שהוקם במחוז לובלין בשטחי פולין הכבושה, היה אחד משלושת מחנות המוות שייעדו הנאצים לחיסול היהודים בשטחי הגנרל-גוברמן בפולין. במחנה נרצחו למעלה מ־170,000 בני אדם, רובם המוחלט יהודים. בין השנים 1942-1943 הובאו למחנה יהודי מחוז לובלין, לצד יהודים מאוסטריה, צ'כיה, סלובקיה וגרמניה, שגורשו בראשית המלחמה לפולין הכבושה. במשלוחים האחרונים הובאו למחנה יהודים מברית המועצות.

בול מחקר הסרטן לצד פרסומת לסיגריות

לילך גלעד

תכנו ותסכים עמנו, כי: – להנאה מושלמת ובטחון נוסף הגיעה העת לעבור לקנט". בדף הפנימי של הפלייר מופיעות תוצאות של מחקר השוואתי לגבי סיגריות עם פילטר ועל פי תוצאות המחקר, הפילטר של סיגריות קנט נמצא כיעיל ביותר מבחינת סינון הניקוטין.

מבירור העניין עם טיבי יניב נאמר לי שמדובר בכמות גדולה של מעטפות שנקנו כנראה על ידי יבואן הסיגריות מהשירות הבולאי, הוחתמו בחותמת פרסומית ונשלחו בדואר. כדאי לציין שכבר מתחילת שנות השישים של המאה הקודמת פורסמו מחקרים בארה"ב ואנגליה לגבי הסכנות שבעישון סיגריות וכי בנובמבר 1965 אף הונפקה חותמת תעמולה של האגודה למלחמה בסרטן – "עשן פחות היה יותר", אך כנראה שהרעיון לא הלחל עדין לתודעה הציבורית. הסתירה הפנימית, בין המסר בבול לבין הפרשנות הצינית שהוכתבה על ידי חברה פרסומית, שנראית לנו היום כמעט "הזויה", יתכן שבמציאות של אותה תקופה הדבר לא עורר עניין מיוחד. ■

מ עטפה מעוררת סקרנות ותמיהה נמסרה להתאחדות כחלק מאוסף בולים שנתרם אליה. מדובר במעטפת יום הופעה של בול המחקר לסרטן מ-14 בדצמבר 1966 שנשלחה בדואר לד"ר זורדני דורבינו מראש פינה. המעטפה לא הגיעה ליעדה והוחזרה לתיבת הדואר של השולח. באופן פרדוקסלי על המעטפה הוטבעה על ידי השולח חותמת פרסום לסיגריות קנט באנגלית ועברית – "עבור לקנט SWITCH TO KENT".

מענה לסימני השאלה, מי שלח את המעטפה ומה ההסבר למסר הכפול המופיע על גבי המעטפה, מצוי בפלייר שמצאנו בתוך המעטפה:

"אספן ומעשן נכבד! הננו שמחים להגיש לך שי (ההדגשה במקור) מיוחד: – "מעטפת יום ראשון" עם חותמת גומי מיוחדת, הנשלחת בדואר בכמות מצומצמת. משוכנעים אנו, כי לאחר קריאת תוצאות המחקר הבלתי תלוי, המפורט כאן, תבין את שילוב השי עם

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו
- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה

- ISRAEL, INTERIM, BRITISH MANDATE, OTTOMAN PERIOD, JUDAICA
- AUCTION ARE HELD TWICE A YEAR

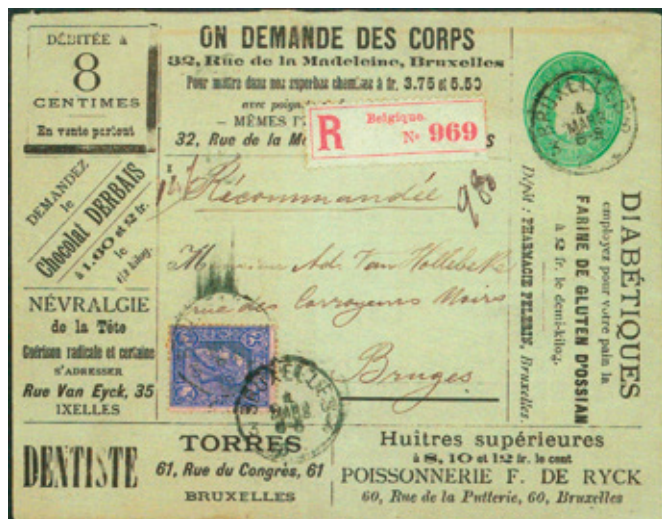
Please write for a catalogue
Ask about special low vendor commission rates.

P.O.Box 8101 — TRENTON NJ 08650 USA
E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET
Phone: 609-456-9508

קטלוג מודעות פרסום על דברי בולים בבלגיה

קטלוג מודעות פרסום על דברי בולים בבלגיה

Georges Waroquiers 2001, *Catalogue des Entiers Postaux Belges avec annonces*

מחבר הספר חקר לעומק את הגלויות/מכתבים שהדואר הבלגי הפיק עם פרסומת פרטית בתשלום. הדואר מכר אותם לקהל הרחב במחיר שמתחת לערך הנקוב של הבול המודפס.

הקטלוג מתייחס לתקופה שבין 1873 ועד לפני מלחמת העולם הראשונה (עם מספר חריגים לאחר תקופה זאת). הקטלוג אינו כולל את גלויות הפרסומת הידועות היטב מסוג PUBLIBEL שהונפקו אחרי המלחמה לטובת פצועי המלחמה.

להלן דוגמאות לפרסומות להנאת אספני הבולאות הנושאית: מטקות, תסרוקות אופניים, מכונות כתיבה, תרופות, סיגרים, בירה, יינות שונים, תה, אופנועי הרלי-דוידסון, בתי מרקחת, שעון אומגה, גפרורים, מרגרינה ועוד.

הפריטים בקטלוג הם בעלי חשיבות למציגים תימאטים השואפים לשדרג את אוספם ולזכות במדליות גבוהות. מחירי הפריטים נעים בין 250 ל-1250 יורו.

הספרון כתוב בשפה הצרפתית אך כולל עשרות צילומי פריטים

צבעוניים. הוא נמצא בספריית ההתאחדות ואנו מזמינים את קוראינו לבוא ולעיין בו. ■

מחזור שלישי לחוג הניצוצות הבולאי

המפגש שחתם את החוג התקיים במוזיאון אלכסנדר לתולדות הדואר והבולאות. בביקור זה המחיש מוטי את הנושאים שנלמדו בחוג באמצעות תצוגת המוזיאון. בתום הביקור הגישו התלמידים למוטי מכתב תודה ובו נאמר "למוטי, מאוד נהנינו לשמוע את הסיפורים מאחורי הבולים ושמתחו לראות את הבולים המדהימים שהראית לנו. אתה אדם מרתק עם לב רחב, תודה על החוויה המדהימה!".

תמונה של תלמידי הקורס המרוצים בתום המפגש האחרון מופיעה בעמוד השער האחורי של גיליון זה.

חזור שלישי של חוג הניצוצות הבולאיים הגיע לסימו: עמותת 'ניצוצות' מפגישה בין תלמידי חטיבות הביניים עם מנחים מהקהילה בעלי 'ניצוץ' בתחום ידע מסוים. תריסר תלמידי כיתות ח' מחטיבת שז"ר בכפר סבא שהשתתפו במיזם בחרו ב'ניצוץ הבולאות' מבין מבחר הנושאים שהוצעו להם, וזכו להדרכתו המסורה של הבולאי מוטי לייפר.

במהלך החוג נחשפו התלמידים לנושאי היסוד בבולאות – למשל רפורמת הדואר שהובילה להנפקת הבולים הראשונים, בולי דואר החירום במלחמת העצמאות, יודאיקה בבולים ואספנות נושאית, תעמולה אנטי-ישראלית בבולי מדינות ערב ועוד.

עדכון קטלוג בולי ישראל

הנפקת נובמבר

הטבלאות המלוות את הסדרות מחולקות לשש עמודות על פי הסדר הבא מימין לשמאל: המספר הקטלוגי של הבול, הערך הנקוב של הבול, מחיר בול לא חתום עם שובל, מחיר בול לא חתום ללא שובל, מחיר בול חתום ללא שובל, מחיר בול חתום ללא שובל.

3.70	14.80	14.80	14.80	7.40 ₪	2573
		16.80			✉

משחקי קופסה ישראליים ISRAELI BOARD GAMES

טאקי
מאז צאתו לאור בשנת 1983 הפך טאקי לאחד המשחקים האהובים ביותר בתולדות המדינה ולאחד מסמליה של תרבות ה'ביחד' הישראלית.

רומיקוב
רומיקוב, משחק גאוה ישראלי כחול-לבן, הינו אחד משלושת משחקי המשפחה המשוחקים ביותר בעולם. כיום זהו משחק הייצוא מספר 1 בישראל עם ייצוא לכ-55 מדינות ותרגום לכ-22 שפות.

1.30	5.00	5.00	5.00	2.50 ₪	2574
1.30	5.00	5.00	5.00	2.50 ₪	2575
2.60	10.00	10.00	10.00	5.00 ₪	סדרה
		12.00			✉

26/11/2019

70 שנה למכון ויצמן למדע – יום הבולאות WEIZMANN INSTITUTE OF SCIENCE 70TH ANNIVERSARY

מכון ויצמן למדע מעצב, זה 70 שנה, את הרוח והחומר של מדינת ישראל. המכון ניצב במקום השישי בעולם במדד איכות המחקר העולמי ובין 25 המוסדות הראשונים בעולם בהשפעה על יישומים טכנולוגיים ורפואיים.

4.20	16.60	16.60	16.60	8.30 ₪	2572
		18.60			✉

חגי עדות ישראל – חג הסגד ETHNIC FESTIVALS IN ISRAEL – THE SIGD FESTIVAL

חג הסגד ייחודי למסורת יהדות אתיופיה, והוא מצוין מדי שנה ביום כ"ט בחשוון, חמישים יום לאחר יום הכיפורים. נוסף על השם "סגד" (שמשמעותו סגידה), מכונה החג גם בשמות "מְהִלְלָה" (תחינה) ו"עממתה סאו" (הקיבוץ השנתי).

תוויות ביול

26/11/2019

תווית חג המולד
CHRISTMAS NOEL

תב8.00	שח 2.50	118
--------	---------	-----

בקשה להתקבל כחבר בהתאחדות בולאי ישראל

אני החתום מטה מבקש בזה לקבלני כחבר/ה בעמותת התאחדות בולאי ישראל ומתחייב בזה לציית לתקנות ולהחלטות העמותה, הועד הפועל והנהלה. אני מצהירה כי אני אזרחית/ישראלית ו/או תושבת/ישראל ובוגרת. אני מתחייב לשלם את דמי החבר המגיעים ממני במועדם כל זמן חברותי בעמותה, אלא אם כן אחליט לפרוש מן העמותה מכל סיבה שהיא, ואז אודיע על כך בכתב להנהלת העמותה.

שם: _____ ת' לידה: _____ ת.ד.: _____
 מען - רח', מס' בית, ישוב, מיקוד: _____
 כתובת למשלוח דואר: _____
 טלפון בבית: _____ נייד: _____ דוא"ל: _____
 תאריך: _____ חתימה: _____

החלטת ההנהלה:

הוחלט לקבל/לדחות את הבקשה להצטרפות בישיבת הנהלה מיום _____ בשם העמותה _____

דמי חבר לשנה: 100 שח
 דמי חבר לשנתיים: 180 שח ושי בולאי בשווי של 50 שח
 דמי חבר לשלוש שנים: 270 שח ושי בולאי בשווי של 75 שח

התאחדות בולאי ישראל ת.ד. 3301 תל אביב, 6103201
 טלפון: 03-6295547, פקס: 03-5259716, דוא"ל: ipf@netvision.net.il

מפלצות MONSTERS

המפלצות שבסדרת בולים זאת, פרי דמיונם של המאייר יוסי אבולעפיה והסופר אפרים סידון, מהוות ניסיון להתמודד עם הפחדים על ידי הצגת המפלצות כדמויות מצחיקות ושלומיאוליות, שלמרות צורתן המפחידה והמאיימת, הרי בתוך תוכן הן בריות טובות הכמהות כמו כולנו לאהבה, לחברות ואהדה.

2.10	8.20	8.20	8.20	שח 4.10	2576
2.10	8.20	8.20	8.20	שח 4.10	2577
2.10	8.20	8.20	8.20	שח 4.10	2578
6.30	24.60	24.60	24.60	שח 12.30	סדרה
		26.60			✉

קונטרס פרחי סתיו AUTUMN FLOWERS BOOKLET

49.20	49.20	שח 24.60	2571B
-------	-------	----------	-------

26/11/2019
חותמת יום הופעה
משחקי קופסה ישראליים

26/11/2019
חותמת יום הופעה
חגי עדות ישראל - חג הסגד

26/11/2019
חותמת יום הופעה
70 שנה למכון ויצמן למדע

25/12/2019
חותמת אירוע
הכנס ה-33 של בולאי ישראל

26/11/2019
חותמת אירוע
חג המולד

26/11/2019
חותמת יום הופעה
מפלצות

רומנו בית מכירות בולים בע"מ

מכירות פומביות של: בולים, מעטפות, גלויות, אוטוגרפים,
שטרות ומטבעות ישראל והעולם, יודאיקה ושואה.
בואן בלעדי לאביזרי ואלבומי "LINDNER" גרמניה

כתובתינו: דיזינגוף סנטר, תל אביב קומה 2 חנות מס': B-245
 ת.ד. 23274 תל אביב, מיקוד: 61231
 שעות פתיחה: א-ה: 9:30-15:00, ו': 9:00-19:00
Website: www.romanoauctions.com
Email: Romanostamps@gmail.com
 טלפון: 03-5250119
 טלפון/פקס: 03- 5282790

רומנו בית מכירות

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה, נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל. ניתן לעשות הזמנה בדאר. סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER
מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

ולדי פיש

הערכת שווי אוספי בולים, שטרות ומטבעות קנייה ומכירה
 הערכת שווי ללא עלות בבית הלקוח
 טלפון: 054-6511897
 רחוב החלוצים 21 תל-אביב
 Email: fishstamps1988@gmail.com

יריב האפט Yariv Haft

נייד: 050-9899098 Mobile:

קונה ומוכר בולי ישראל
 Buying & Selling Israel Stamps

ת.ד. 33320 חיפה 33213 P.O.Box 33320 Haifa
 דוא"ל: lotsofstamps1@yajoo.com e-mail:

אליק רינק

בולים ומטבעות
 קונה ומוכר

**רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 3554,
 טל. 03-6297192, פקס. 03-5255131,
 מען: 03-5227922**

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה,
 בולי הרשות הפלסטינאית

**מבצע אלבום 30 דף שורות שקופות רקע שחור
 תוצרת גרמניה LEUCHTTURM**

יבואן פסי HAWID

**רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871, ת.ד. 3059 תל אביב 6103001
 טלפון סלולארי: 054-5390225; אימייל: giladistamps@gmail.com**

מוטי ברש בולי דיזינגוף

בולים – ישראל וחו"ל – מכירה, קניה, הערכה
 מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים
 המבחר הגדול בארץ!!
 דיזינגוף סנטר ת"א חנות 224,
 טל/פקס. 03-5251552,
 דוא"ל: motib51@smile.net.il

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם
 ובולי ישראל, טעויות, תוויות מכל הסוגים,
 זרחנים בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים
 נציג בלעדי של DAVO-1 MICHEL
**אלנבי 94 תל-אביב (במרתף)
 טל: 03-5605430; פקס: 03-5605755
 email: stamps.center@gmail.com**

דרור מדמוני

קונה ומוכר
 בולי ישראל, מנדט, התקופה העותומנית וקק"ל
 במחירים נוחים במיוחד
 (נמצא בישראל בכל חודש אי זוגי)
 Tel: 0031(0)641313616 972-52-8972275

**GAFNY'S STAMPS
 HOLYLAND**

Israel And
 Foreign Stamps
 Judaica – Banknotes

CELL: 052-5306315
 TEL: 03-5287543

**בולי גפני
 הולילנד**

בולי ישראל וחו"ל
 התקופה התורכית
 ושלטון המנדט

תל אביב
 דיזינגוף סנטר

בולי כחול לבן

Blue White Stamps

קונה, מוכר, מחליף, מכירה פומבית, אביזרים, בולים, מטבעות ושטרות.
 רח' המלך ג'ורג' 6 (ירידה מאלנבי), ת.ד. 23257 תל-אביב 61231
 טל: 03-5281023, 03-5015496, פקס: 03-6521145
 Email: sherman77@013.net.il

מהנעשה בחוגי הנוער

לאורך שנת הלימודים מתקיימים חוגי העשרה בולאיים במספר בתי ספר ברחבי הארץ. בחוגים אלה נחשפים התלמידים לרזי הבולאות, ואגב רוכשים כלים כמו התמדה, העמקה ויצירתיות.

תלמידי החוג הבולאי בבית הספר היסודי 'בורוכוב' בגבעתיים מתרגלים בולאות בהדרכתו הישירה של יגאל נתנאל, חבר נשיאות התאחדות בולאי ישראל. בחוג נוסלים חלק כ-20 בולאים צעירים מכיתות ה'ו'.

במסגרת החוג כל תלמיד בוחר נושא איסוף אישי הקרוב לליבו וחווה את האספנות מקרוב, בין אם בהשריית בולים במים או סידורם באלבום. החוג משמש להקניית ערכים והרחבת אופקים, אגב פיתוח תכונות כמו אסתטיקה, סדר וארגון.

על חוג הניצוצות הבולאיים של מוטי לייפר (בתמונה התחתונה) ניתן לקרוא בעמוד 27.

